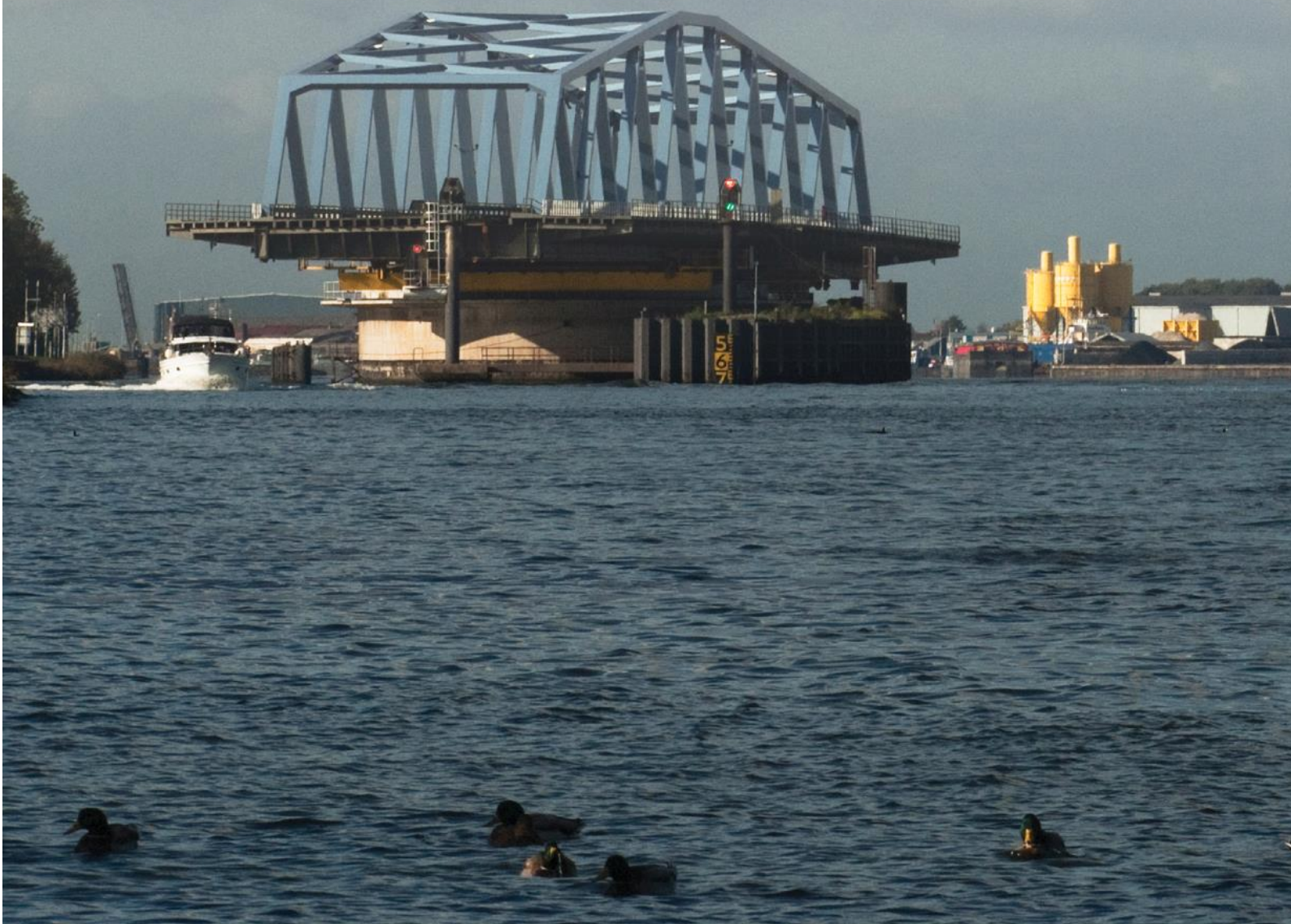

Jaarverslag en
Jaarrekening 2018

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	3
2	IN HET KORT.....	4
3	INLEIDING	5
4	PROGRAMMA'S	6
4.1	PROGRAMMA MILIEU.....	7
4.1.1	PROGRAMMALIJK VERGUNNINGVERLENING	7
4.1.2	PROGRAMMALIJK TOEZICHT EN HANDHAVING.....	12
4.1.3	OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU	17
5	OVERZICHTEN	19
5.1	OVERHEAD.....	19
5.2	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	19
5.3	ONVOORZIEN.....	19
6	PARAGRAFEN	20
6.1	BEDRIJFSVOERING	21
6.2	FINANCIERING.....	25
6.3	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	26
7	VERANTWOORDING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID	33
8	JAARREKENING 2018	34
8.1	BALANS	35
8.2	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	40
8.3	ANALYSE REKENINGRESULTAAT	41
8.4	WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT).....	44
8.5	TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA.....	46
8.6	OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	48
9	CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT.....	49
10	BIJLAGEN JAARREKENING 2018	50
10.1	Informatie paragraaf verbonden partijen deelnemers	51
10.2	Lasten en baten per taakveld	52
10.3	Afkortingenlijst	53

1 VOORWOORD

Met veel genoegen bied ik u de jaarstukken 2018 aan van de Regionale UitvoeringsDienst (RUD) Zeeland. In deze jaarstukken informeren wij u over de inhoudelijke en financiële realisatie van de begroting 2018.

Voor ons ligt een behoorlijk positief financieel resultaat.

Daar zijn we op zich heel blij mee.

Het is immers altijd fijn te kunnen melden dat er nog wat over blijft onderaan de streep.

Maar aan de andere kant moeten we constateren dat de opdracht voor 2018 niet op elk onderdeel uitgevoerd is zoals gepland. De vraag is dan altijd : hoe komt dat?

In 2018 kwam er nog al wat op ons pad. De voorbereiding van P*Q met onder meer een audit en een evaluatie van de kentallen. Jammer dat we dit moesten uitstellen, maar wel noodzakelijk.

De hele discussie over het vertrek van de BRZO taken waardoor er weer onrust in de organisatie kwam en wat ook behoorlijk inzet vraagt om dat op een goede en nette manier om te lossen. Zowel voor de organisatie als voor de vertrekkende medewerkers.

Daarnaast hebben wij als RUD te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Daarin staan we niet alleen. We hebben veel moeite moeten doen om een aantal vacatures in te vullen. Daarmee heb ik al veel verklaard van het niet kunnen volbrengen van alle taken. Door het inzichtelijk hebben van het P*Q systeem zien we dat ook direct terug in de geleverde taken.

Met name om die reden hebben we ook een behoorlijk positief resultaat gehaald.

De nieuwe omgevingswet komt dichterbij en wordt dus steeds concreter, dit vraagt ook meer inzet van de RUD medewerkers. De overdracht van de BRZO taken is niet zo maar een verschuiving van taken, maar is een reorganisatie op zich. Dit zijn ingrijpende projecten voor onze organisatie. Verder bereiden we nog eens de implementatie Asbest voor, namen we deel aan de VTH werkgroep en diverse projecten in het kader van ondermijning. Allemaal met een te krappe bezetting.

Gezien het voorgaande ben ik blij met het initiatief van de afdelingshoofden om vaste medewerkers aan te nemen. Dit gaat weliswaar ten koste van de flexibiliteit maar dit geeft op termijn meer rust binnen de organisatie.

In 2018 is vanuit de deelnemers de begeleidingscommissie opgericht. RUD Zeeland bespreekt met deze commissie de begroting, wijzigingen in de begroting en de jaarrekening. Weer een goed voorbeeld van de verdere constructieve samenwerking tussen RUD Zeeland en haar deelnemers.

Afsluitend wil ik graag melden dat ik de inzet van onze medewerkers zeer waardeer!

Dankzij hen draaien we als jonge organisatie steeds beter.

Ook dank voor de constructieve wijze van vergaderen met AB en DB!

We moeten het samen doen!

Alles in het belang van een veilig en schoon Zeeland!

Met vriendelijke groeten

Adrie van der Maas

Voorzitter Dagelijks Bestuur

IN HET KORT

Aantal ontwikkel- en verbeterpunten 2018

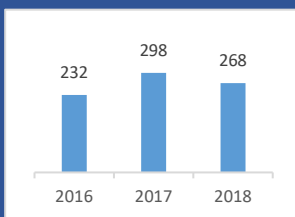
Status	1-1	31-12
	16	14
	5	6
	0	1

Financieel totaal

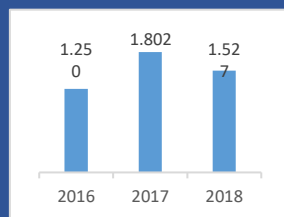
Omschrijving	2016	2017	2018
Uitgaven	10.514	11.437	11.714
Inkomsten	10.749	11.437	12.475
Resultaat	235	0	760
Resultaat in %	2,2%	0%	6,5%

Taken (in aantallen)

Omgevingsvergunningen

Integrale controles

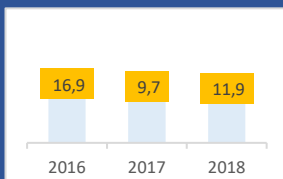

Financiële lasten per programma

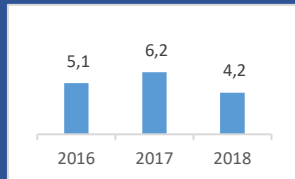
Lasten per taakveld	2016	2017	2018
Milieu	10.455	11.437	8.202
Overhead			3.512
Alg. dekkingsmiddelen	59	0	0
Totaal	10.514	11.437	11.714

Personeel

Vacatures in fte

Verzuimpercentage

Financiële lasten per kostensoort

Kosten	2016	2017	2018
Personele kosten	7.591	8.128	8.409
Organisatiekosten	1.420	1.348	2.115
Materieel budget	1.444	1.961	1.190
Overig	59	0	0
Totaal	10.514	11.437	11.714

De getallen in de financiële tabellen zijn x € 1.000

3 INLEIDING

Resultaat 2018

Het resultaat 2018 is € 310.000 hoger dan verwacht. Dit hogere resultaat wordt veroorzaakt doordat we de benodigde inhuur van extern personeel niet konden invullen. Dit heeft er mede toe geleid dat niet alle geplande werkzaamheden uitgevoerd konden worden en er prioriteiten aangebracht moesten worden. Daarnaast zijn de implementatiekosten P*Q lager dan verwacht. Deze ontwikkelingen zijn ook in de 2^e bestuursrapportage 2018 gemeld.

In 2019 wordt ingezet op de invulling van de formatie en zal er minder beroep worden op inhuur van derden.

In hoofdstuk 4 van deze jaarrekening wordt u geïnformeerd over geleverde prestaties over de vergunningverlening, toezicht en handhaving. In hoofdstuk 8 is een analyse opgenomen van het resultaat.

Via de deelnemersrapportages worden de deelnemers individueel geïnformeerd over de aan hun geleverde producten.

Overdracht BRZO taken

Op 4 september 2018 heeft de provincie Zeeland besloten om de BRZO taak te laten uitvoeren door DCMR. Deze taak wordt vanaf de oprichting van de RUD Zeeland uitgevoerd. DCMR en RUD Zeeland hebben afspraken gemaakt over de transitie van de BRZO taak en te zorgen voor een zorgvuldig overgangsproces. De belangrijkste uitgangspunten hierbij zijn:

- Standplaats voormalige RUD-medewerkers in dienst van de DCMR is Gemeentehuis Terneuzen.
- Werkgelegenheid blijft voor Zeeland behouden.
- Behoud van een robuuste RUD Zeeland.
- Minimaliseren van de frictiekosten voor RUD-Zeeland.

De verwachting is dat de taken in 2019 overgaan.

Tabel 1: Speerpunten BRZO

Status ● = goed, ● = behoeft aandacht ● = bijsturen noodzakelijk

Speerpunten	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we er voor doen?	Voorwaarde	Status 1-1	Status 31-12	Toelichting
Taken m.b.t. BRZO-inrichtingen verantwoordelijkheid van de DCMR.	Behoud van medewerkers en kwaliteit. Goede en efficiënte samenwerking	Werkprocessen hierop aanpassen en duidelijke afspraken met DCMR.	Afspraken provincie met DCMR zijn duidelijk	●	●	

4 PROGRAMMA'S

PROGRAMMA MILIEU	7
PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING	7
PROGRAMMALIJN TOEZICHT EN HANDHAVING	12
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU	17

4.1 PROGRAMMA MILIEU

4.1.1 PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING

Wat wilden we bereiken?

De doelstelling van RUD Zeeland is om tot een eenduidige uitvoering van de taken in de regio te komen. Een gelijkwaardige en evenwichtige beoordeling van vergunningaanvragen, meldingen en ontheffingen leidt tot kwalitatief goede vergunningen en toestemmingen en een voor bedrijven 'level playing field'. Adviesverzoeken zijn van goede kwaliteit en worden tijdig behandeld. Plustaken, waaronder het afgeven van bodembeschikkingen en behandelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit, worden op een efficiënte en effectieve wijze uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt?

Vergunningen en meldingen voor bedrijven zijn van goede tot zeer goede kwaliteit. Dit blijkt uit het feit dat er van de 9 bezwaar- en beroepsprocedures die in 2018 zijn gevoerd, het bevoegde gezag, vertegenwoordigd door RUD Zeeland, in 7 procedures in het gelijk is gesteld. De overige 2 procedures zijn ingetrokken.

Door een eenduidige en kwalitatief goede wijze van vergunningverlening en het beoordelen van meldingen ontstaat er voor bedrijven meer en meer een 'level playing field'. Door het actualiseren van vergunningen zal deze trend zich de komende jaren voortzetten. Helaas is er door tekort aan capaciteit door de nasleep van de BRZO-opleidingen, en het ontbreken van een volledig inzicht in de actualiteit van alle vergunningen, de actualisatie nog achtergebleven bij de planning. En hoewel we alle gevraagde producten leveren, zijn we nog onvoldoende in staat geweest om alle vergunningen binnen de gestelde wettelijke termijn te verlenen. Dat adviesverzoeken van goede kwaliteit zijn en tijdig zijn afgehandeld is op te maken aan de reacties van de deelnemers; zelden wordt om een nadere onderbouwing verzocht en adviezen worden een op een overgenomen. Plustaken zijn in zijn algemeenheid op een efficiënte en effectieve wijze uitgevoerd, in goed overleg met de betrokken deelnemer; deze worden verderop nader toegelicht.

Wat hebben we gedaan?

Producten en diensten

In de diverse tabellen hierna worden van het programmalijs Vergunningverlening de geleverde producten en diensten ten opzichte van de afspraken (raming) weergegeven. De weergegeven werkelijke uitvoering en de geraamde producten betreft de optelsom van de geleverde producten en gemaakte afspraken met individuele deelnemers. Vervolgens wordt een aantal uitgevoerde werkzaamheden nader toegelicht.

Tabel 2 Omgevingsvergunningen en Behandeling meldingen activiteitenbesluit

Productvariant	Raming aantal	Realisatie aantal	Realisatie aantal in %	In uitvoering aantal
RE01.1 Oprichtingsvergunning / RE01.2 Revisievergunning	56	23	41%	31
RE01.3 Veranderingsvergunning	34	49	144%	37
RE01.4 Milieuneutrale veranderingsvergunning	121	113	93%	28
RE01.6 Intrekkingsbesluit (op verzoek)	16	9	56%	6
RE01.7 Intrekkingsbesluit (ambtshalve)	0	3		1
RE01.8 Geactualiseerde vergunning	15	0	0%	1
RE01.10 Omgevingsvergunning beperkte milieutoets	150	65	43%	17
RE01.13 Wijziging op verzoek	0	6		5
RE01.A Vooroverleg	0	146		48
RE02.1 Behandeling melding activiteitenbesluit	952	622	65%	90

Afhandeling

In het afgelopen jaar is de focus geweest op:

- het voorkomen dat milieuneutrale veranderingsvergunningen van rechtswege van kracht worden;
- het begeleiden van nieuwe bedrijfsinitiatieven;
- het adequaat reageren op verzoeken van deelnemers.

Dit heeft geresulteerd in langere doorlooptijden van met name de revisie- of veranderingsvergunningen en in een groot aantal producten die nog in uitvoering zijn. Overigens wordt opgemerkt dat de afhandelingstermijn voor revisievergunningstrajecten door de complexiteit van de aanvraag c.q. op te stellen vergunning in de meeste gevallen kritisch is ten opzichte van de wettelijke termijn. In de analyse worden niet betrokken die procedures die door een deelnemer worden gecoördineerd en de procedures die om daartoe moverende redenen niet zijn doorgezet. In totaal is 66% van de producten binnen de wettelijke termijn verleend.

Tabel 3 Analyse: toetsing afgehandelde procedures in relatie tot wettelijke termijnen

Productvariant	aantal procedures	binnen wettelijke termijn	buiten wettelijke termijn	procedures voortijdig beëindigd	regie bij deelnemer
RE01.1 Oprichtingsvergunning⁽¹⁾	15	0	6	0	9
RE01.2 Revisievergunning⁽¹⁾	8	0	4	1	3
RE01.3 Veranderingsvergunning⁽¹⁾	49	10	30	3	6
RE01.4 Milieuneutrale veranderingsvergunning⁽²⁾	113	74	3	11	25
RE01.10 Omgevingsvergunning beperkte milieutoets⁽²⁾	14 ¹	3	0	2	9
RE01.11 Ingetrokken aanvraag omgevingsvergunning milieu-inrichting	0	0	0	0	0
Eindtotaal	199	87	43	17	52

(1) Wettelijke termijn is 26 weken

(2) Wettelijke termijn is 8 weken

Ingetrokken mandaten

De gemeente Terneuzen heeft om haar moverende redenen het mandaat van de RUD ingetrokken voor de formalisering van een betoncentrale. Wij hebben de gemeente geadviseerd over het te nemen besluit.

¹ Exclusief sloopmeldingen

Bodem

Tabel 4 Beschikking Wbb, behandeling BUS-melding en vergunningen ontgrondingen en grondwateronttrekking en – opslag.

Productvariant	Raming aantal	Realisatie aantal	Realisatie aantal in %	In uitvoering aantal
RE12.1 Beschikking Wbb	90	95	106%	46
RE12.2 Ingetrokken aanvraag beschikking wet bodembescherming	0	9		0
RE13.1 Behandeling BUS-melding	60	45	75%	6
RE15.1 Vergunning ontgrondingenwet	14	15	107%	3
RE18.1 Vergunning grondwateronttrekking en -opslag	2	1	50%	2

Tabel 4 omvat de producten die voor het thema ‘bodem’ gekoppeld zijn aan vergunningen en meldingen met betrekking tot verontreinigde bodem, ontgrondingen en het onttrekken van grondwater. Deze producten zijn vraag-gestuurd. Er is een lichte achterstand in het afhandelen van beschikkingen; dit is voornamelijk ontstaan door een aantal complexe dossiers. De Provincie Zeeland stelt materieel budget beschikbaar voor de uitvoering van bodemsaneringen; de inzet hiervan wordt verantwoord via het rapport materiële budgetten provincie Zeeland. Het aantal vergunningen voor ontgrondingen en grondwateronttrekking overstijgt de raming. Voor de verwerking van dit hogere aanbod heeft RUD Zeeland capaciteit ingehuurd bij de Omgevingsdienst Zuidoost Brabant.

Analyse van de termijnen:

Type melding/besluit	Totaal	Buiten termijn	
BUS-melding	60	0	
BUS-Evaluatie	40	0	Buiten termijn agv benodigde aanvullende gegevens en inzet op marinierskazerne en VCB
Beschikking EST/SP	7	5	
Evaluatie	19	8	
Plan van aanpak	38	0	
Ontgrondingen/grondwateronttrekkingen	16	0	

Geluid

Geluidsspecialisten worden ingezet voor advisering en uitvoering bij onder meer de aanvraag van omgevingsvergunningen, inpassing bedrijven, zonerings industrielawaai, ruimtelijke ordening, luchtvaart en wegverkeer.

Het beheer en onderhoud van de zonerings van bedrijfsterreinen heeft betrekking op alle werkzaamheden die niet vallen onder de toets inpassing bedrijf zoals het toevoegen of verwijderen van gebouwen en het aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen. Eén van deze nieuwe ontwikkelingen is het invoeren van hoogte lijnen voor alle industrieterreinen. Door het toepassen van deze hoogte lijnen zullen alle industrieterreinen en hun omgeving op de hoogte ten opzichte van NAP komen te liggen. Op dit moment geldt voor alle industrieterreinen nog dat hoogtes zijn gebaseerd op een zo goed mogelijke, zeer grove, inschatting van de hoogte van het plaatselijk maaiveld ten opzichte van het NAP. In 2018 zijn daarvoor hoogtelijnenbestanden aangeschaft. Implementatie van deze hoogtelijnen bij alle industrieterreinen zal in 2019 gefaseerd plaatsvinden. In 2018 zijn geen nieuwe beheerplannen in de vorm van beleidsregels voor een industrieterrein vastgesteld.

Inpassing van een bedrijf dat zich wil vestigen op een gezonde industrieterrein of uit wil breiden vindt meestal plaats op het moment dat een aanvraag voor een omgevingsvergunning wordt ingediend. Soms vraagt een bedrijf

vooraf om een inpassingstoets. Bij de inpassingstoets wordt voor de industrieterreinen waarvoor een beheerplan (beleidsregel) is vastgesteld tevens aan de in dit beheerplan opgenomen criteria getoetst. De landelijke ontwikkelingen over de aanvullingswet/het aanvullingsbesluit geluid (SWUNG2) zijn intensief gevolgd.

Tabel 5 Luchtvaart

Productvariant	Raming aantal	Realisatie aantal	Realisatie aantal in %	In uitvoering aantal
RE22.1 Luchthavenbesluit	0	2		5
RE22.2 Luchthavenregeling	0	1		2
RE23.1 TUG-ontheffing	70	48	69%	4
TH03.4 Controle Luchtvaart	85	10	12%	0

In het kader van het Luchthavenbesluit (RE22.1) heeft intensief vooroverleg plaatsgevonden over de aanvraag wijziging Luchthavenbesluit luchthaven Midden-Zeeland in verband met de uitbreiding van het aantal helikoptervluchten. Hierbij hoort ook het vooroverleg over de bijbehorende mer-beoordelingsnotitie. Over de concept aanvraag en de concept m.e.r.-beoordelingsnotitie is advies uitgebracht aan GS.

In het kader van de Luchthavenregeling (RE22.2) is voor zweefvliegveld Axel (Smitsschorre), naar aanleiding van een aanvraag en in verband met de wettelijk verplichte omzetting, een concept ontwerp Luchthavenregeling opgesteld. Gelet op het grondgebied en beperkingengebied is er conform de Luchtvaartverordening Zeeland overleg gepleegd met burgemeester en wethouders van Terneuzen. Dit concept is in het vierde kwartaal bij de provincie aangeboden. GS moeten dit concept-ontwerp nog vaststellen.

In het vierde kwartaal is een aanvang gemaakt met het omzetten van de door de minister vastgestelde Omzettingsregeling van luchthaven Haamstede. Verwacht wordt dat het concept-ontwerp van deze omzetting in het eerste kwartaal van 2019 bij de provincie wordt aangeboden.

Het aantal ontheffingen TUG (RE23.1) is een vraag gestuurd product en ligt achter bij de raming. Het niet halen van de raming wordt mogelijk veroorzaakt door het sinds eind 2017 vervallen van de verplichting tot het verlenen van een ontheffing TUG voor het starten met een ballon. Die ontheffingen TUG zijn nog wel in de raming voor 2018 opgenomen.

Het toezicht (TH03.4) op de bestaande producten op luchthaven Midden-Zeeland vindt conform planning plaats. Het product controle luchtvaart (TH03.4) bestaat naast controles op dit moment (PxQ) uit een grote diversiteit aan deelproducten. Een substantieel deel van deze producten heeft beleidsmatig nog geen definitieve vorm gekregen door beperkte beleids capaciteit en keuzes die gemaakt zijn over o.a. de omzetting van bevoegd gezag van het rijk naar de provincie. Hierdoor zijn een groot aantal deelproducten niet nader gedefinieerd en is uitvoering daarvan op dit moment nog niet mogelijk. Dit heeft met name betrekking op de producten die geleverd zouden moeten worden bij de 8 overige luchthavens in Zeeland.

Vuurwerk

Over vuurwerk in het algemeen wordt jaarlijks (separaat) verslag gedaan aan de provincie; dit verslag komt in maart beschikbaar.

Tabel 6 Vuurwerk

Productvariant	Raming aantal	Realisatie aantal	Realisatie aantal in %	In uitvoering aantal
RE10.1 Ontbrandingstoestemming	13	10	77%	0
RE11.1 Behandeling melding vuurwerkontbranding	16	16	100%	1
TH03.1 Controle Vuurwerkevenement	24	15	63%	0
TH07.2 Coördinatie vuurwerktoezicht	1	1	100%	0

Externe veiligheid

Externe veiligheid (EV) is op te delen in 2 gebieden, externe veiligheid gerelateerd aan BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen) en gerelateerd aan het project Impuls. De bestede gelden die zijn gekoppeld aan het project Impuls, worden via de rapportage materiële budgetten provincie Zeeland verantwoord. Voor alle deelnemers is het bijwerken en bijhouden van het Risicoregister (RRGS) onderdeel van het uitvoeringsprogramma Impuls. RUD Zeeland heeft dit jaar wederom aandacht besteed aan de actualisatie van het RRGS.

De EV taken gerelateerd aan de Brzo-bedrijven, zijn naast de EV-inbreng in relatie tot de verleende omgevingsvergunningen, dit jaar met name gericht geweest op het beoordelen en afhandelen van ontvangen kennisgevingen en veiligheidsrapportages in het kader van het Brzo 2015. Deze processen zijn inmiddels opgenomen in het zaakstelsel SquitXO.

Tabel 7 Speerpunten Vergunningen

Status ● = goed, ● = behoeft aandacht ● = bijsturen noodzakelijk

Speerpunten	Wat gaan we er voor doen?	Status 1-1	Status 31-12	Toelichting
1. Uitvoering afspraken Dienstverlenings-overeenkomsten	Opstellen van jaarplannen per afdeling / team / medewerker.	●	●	De realisatie op productvariant wijkt sterk af van de raming, waardoor de planning van budget en capaciteit bijzonder moeizaam is. Evaluatie P*Q moet hier meer duidelijkheid over verschaffen.
2. Bevoegde gezagen in staat stellen om aan Besluit omgevingsrecht (Bor) te voldoen.	Beleidsvoorstel uitwerken in de projectgroep Uniformering uitvoerings- en handhavingsbeleid basistaken Zeeland.	●	●	Het Deelnemersoverleg van 28 juni jl. is akkoord gegaan met de aanpak door de projectgroep. Vanaf het vierde kwartaal zal begonnen worden via werkgroepen. Het streven is het project af te ronden eind 2019.
3. Processen Lean maken	In 2018 gaan we wederom 2 processen Lean maken	●	●	De uitwerking van de leanprocessen uitgebreide en reguliere vergunningprocedures vergt interne afstemming en uitwerkingen. Hierop ligt dit jaar de focus.
4. Omgevingswet: Een half jaar voor in werking treding gereed zijn voor de uitvoering van de Omgevingswet.	Uitvoering van het jaarlijkse Actieprogramma.	●	●	De mijlpalen van het Plan van Aanpak tijdig uitvoeren.
5. Per 1-1-2019 wordt 100% conform 4de tranche AMvB gewerkt. Per 1-1-2019 is de 4de tranche AMvB m.b.t. typewijziging van bedrijf verwerkt.	Inventariseren bij welke bedrijven maatwerkvoorschriften moeten worden gesteld en dit uitvoeren.	●	●	Inzicht bestaat welke bedrijven onder de vierde tranche zijn komen te vallen (typewijziging). Van de 25 te screenen bedrijven zijn er 18 daadwerkelijk gescreend. De vervolgacties zullen nog in 2019 lopen.
6. Squit en Timetell worden goed gevuld om betrouwbare	Medewerkers hebben goede vaardigheden en voeren de instructies conform uit.	●	●	Voor vergunningverlening is Squit op orde en instructies zijn geïmplementeerd. Timetell wordt goed gevuld.

Speerpunten	Wat gaan we er voor doen?	Status 1-1	Status 31-12	Toelichting
rapportages te kunnen genereren		●	●	Voor plustaken en advisering is in 2018 een verbeteringslag uitgevoerd. Het aanmaken en sluiten van zaken moet nog verbeterd worden.

4.1.2 PROGRAMMALIJN TOEZICHT EN HANDHAVING

Wat wilden we bereiken?

De doelstelling van de afdeling Toezicht en Handhaving van RUD Zeeland is om tot een kwalitatief goede en eenduidige uitvoering van de overgedragen milieutaken toezicht en handhaving in Zeeland te komen. Dit doen we door zorg te dragen voor vakinhoudelijke kennis ontwikkeling, adequaat toezicht uit te voeren of handhavend op te treden tegenover bedrijven en burgers die zich niet houden aan de wet- en regelgeving.

Wat hebben we gedaan?

Tabel 8 Inspecties bedrijven

Productvariant	Raming aantal	Realisatie aantal	Realisatie aantal in %	In uitvoering aantal
Incidentenonderzoek	1	0	0%	0
TH01.1 Administratieve controle	429	589	137%	116
TH01.2 Diepgaand administratief toezicht	35	10	29%	21
TH01.4 Aspectcontrole	265	379	143%	76
TH01.5 Integrale controle	1.829	1.527	83%	290
TH01.6 Opleveringscontrole	596	82	14%	29
TH01.7 Hercontrole	800	1.213	152%	772
TH06.1 BRZO-inspectie	21	31	148%	0

Algemeen:

Zoals in de tussenrapportages is aangegeven is 2018 het jaar geworden waarin steeds beter zicht is ontstaan op de verhouding tussen opdracht/planning en uitvoering. In lijn met de verwachtingen was er onvoldoende capaciteit om alles uit te voeren wat er gedurende 2018 gepland en ongepland op ons pad kwam. We hebben prioriteiten moeten stellen bij de uitvoering van onze taken. Het zo effectief mogelijk inzet plegen bij inrichtingen waar de milieurisico's het hoogst zijn, is daarbij de leidende factor geweest. Resultaat van de daarbij horende keuzes is dat het percentage uitgevoerde, en in uitvoering zijnde producten af kan wijken van de planning. Soms een bewuste keuze, soms omdat er simpelweg geen capaciteit meer beschikbaar was en de externe inhuur behoefte te hoog was om intern te organiseren. Naar aanleiding van de 2^e bestuursrapportage is er besloten om over te gaan op werving van vast personeel waardoor de problematiek van externe inhuur verminderd wordt. In 2018 zijn 4 inspecteurs aangenomen. Na het volgen van de noodzakelijke opleidingen hebben deze nieuwe collega's duidelijk voor een nieuwe impuls gezorgd.

De geleverde prestatie is zoals gezegd op onderdelen afwijkend van de planning, afwijkingen worden zoveel mogelijk onderstaand beschreven.

Om ervoor te zorgen dat de opdracht en de beschikbare capaciteit beter op elkaar aan gaan sluiten is eind 2018 gestart met een analyse van de afdeling Toezicht en Handhaving. Deze analyse zal vervolgens worden uitgebreid naar de afdeling Vergunningverlening. De centrale vraag daarbij is of de producten uit de DVO's en alle onvoorziene werkzaamheden die ieder jaar uitgevoerd moeten worden, uitgevoerd kunnen worden met de

beschikbare capaciteit/budget binnen de afdeling. In de eerste helft van 2019 zal hierover verder met de deelnemers gecommuniceerd worden.

Naast het opleiden van de nieuwe medewerkers is ook in 2018 weer hard gewerkt aan het verder verbeteren van de kwaliteit van de inspecties. Dit doen we o.a. door verdere verfijning van de processen binnen de afdeling, en medewerkers structureel inhoudelijk bij te scholen. Dit geven we vorm door o.a. maandelijks middels interne toolboxmeetings een inhoudelijk onderwerp op te pakken en mensen hierin te trainen.

Integrale controles

Zoals bovenstaand aangegeven stond de haalbaarheid van de planning 2018 onder druk en moesten we meer dan in voorgaande jaren keuzes maken wat wel en niet kon worden uitgevoerd. In de afgelopen jaren was de focus met name gericht op de integrale controles, dit ten koste van bijvoorbeeld de her- en opleveringcontroles. Gevolg hiervan is dat we op deze producten een niet wenselijke achterstand aan het opbouwen waren (zie onderstaande toelichting bij de producten). Dit heeft ervoor gezorgd dat we de focus hebben moeten verleggen. Als gevolg hiervan is het aantal uitgevoerde integrale controles lager uitgekomen dan gepland. Zoals in het algemene deel aangegeven is milieurelevantie hierbij leidend. Concreet vertaalt dit zich in het prioriteit geven aan de uitvoering van periodieke controles bij de risicovollere bedrijven.

Afwijkingen van de planning zitten vooral in de vraag gestuurde producten zoals aspect controles en meldingen ongewone voorvallen, of producten welke afhankelijk zijn van andere te leveren producten zoals opleveringscontroles. Tevens moet daarbij worden opgemerkt dat gezien de beschikbare capaciteit bij het product opleveringscontroles de prioriteit is gegeven aan de nieuwe vestigingen en de milieurelevante uitbreidingen.

Hercontroles:

In 2018 is gestart met een aanzienlijke werkvoorraad hercontroles. Daarnaast zijn er ten aanzien van inhoudelijke kwaliteit van de inspecties forse stappen gezet waardoor de laatste jaren het aantal overtredingen een stijgende lijn laat zien en uitgangspunten uit P*Q worden overschreden. Binnen P*Q wordt bijvoorbeeld uitgegaan van 40% inspecties die een overtreding opleveren terwijl we inmiddels Zeeuwsbreed gemiddeld op 50% uitkomen. Dit betekent binnen Zeeland 180 hercontroles meer dan gepland per jaar, nog los van het aantal overtredingen per inrichting. Doordat tot halverwege 2018 de focus lag op de uitvoering van periodieke controles kon ondanks extra inhuur niet voorkomen worden dat er een voorraad / achterstand op hercontroles is ontstaan. Het geplande aantal uit te voeren hercontroles is ruimschoots gerealiseerd, daarnaast is het aantal in uitvoering zijnde hercontroles aan het eind van het jaar fors boven de normale werkvoorraad. Het uitvoeren van hercontroles zal gezien deze ontwikkeling dan ook nog meer prioriteit moeten gaan krijgen in de komende jaren.

Opleveringcontroles:

Zoals bovenstaand en in voorgaande rapportages aangegeven heeft het product opleveringcontrole minder aandacht gekregen in de planning van voorgaande jaren. Keuze die hierin gemaakt is dat nieuwe vestigingen prioriteit kregen en controles op wijzigingen nauwelijks konden worden uitgevoerd. De daaruit voortkomende werkvoorraad is inmiddels kritisch bekeken en gedurende 2019 zal waar nodig externe inhuur worden ingezet om de werkvoorraad terug te brengen.

Brzo inspecties:

Alle BRZO inspecties (22) zijn voor 2018 ingepland en ook de uitvoering vindt plaats volgens planning er zijn 9 onaangekondigde controles uitgevoerd.

Inspecties Groen en Landschapsverordening (LSV)

Er is in totaal voor deze productvarianten 4,6 fte geraamd. De formatie voor deze productvarianten is volledig ingevuld en de uitvoering van de producten voor controle groene wetten (TH02.3 en TH03.2), controle landschapsverordening (TH03.3), met uitzondering van coördinatie toezicht groene wetten, is conform planning. Met de komst van de nieuwe Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 is het takenpakket gegroeid en is een verschuiving van bevoegd gezag tot stand gekomen. In de meeste gevallen is de provincie het bevoegd gezag, in sommige gevallen zijn dat de gemeenten.

Begin 2018 is samen met de provincie een prioritering in taken uitgewerkt. Daarbij is berekend welke capaciteit er nodig is om deze taken uit te voeren. Dit heeft geresulteerd in 1,85 fte extra capaciteit. Eind 2018 zijn de vacatures opengesteld; vanaf 1 januari 2019 zijn de nieuwe mensen in dienst. Per 1 februari 2018 is de functie van regisseur groen taken vacant geworden, onlangs is een geschikte kandidaat gevonden die per 1 januari 2019 in dienst is getreden.

In 2018 is de Beleidsregel Proceswater en Tarra door de provincie opgesteld. Uitvloeisel daarvan is dat er vergunningen aan bedrijven verleend zijn voor de invoer van schelpdieren uit zogenaamde 'niet veilige' gebieden. De RUD voert de controles uit. Met deze controles is in 2018 een begin gemaakt.

In november 2018 is de Omgevingsverordening Zeeland 2018 vastgesteld, waarin diverse verordeningen waaronder de LSV zijn opgegaan. Over geheel 2018 zijn de taken rondom de LSV/Omgevingsverordening uitgevoerd conform de opdracht in de DVO.

Inspecties vuurwerkverkooppunten en vuurwerkevenementen:

Tijdens de vuurwerkverkoopdagen eind december zijn alle verkooppunten minimaal 1 keer gecontroleerd. Tijdens deze controles zijn diverse overtredingen geconstateerd, zoals openstaande deuren van (buffer)bewaarplaatsen. Daarnaast zijn vooraf een beperkt aantal verkooppunten gecontroleerd op de aanwezigheid van voorzieningen en het bezit van de benodigde certificaten die de goede werking van de voorzieningen moeten aantonen. Ook dit jaar is weer gebleken dat door de certificerende instelling ten onrechte certificaten zijn afgegeven omdat bewaarplaatsen niet volden aan de regelgeving ten aanzien van brandwerendheid. Met de certificerende instelling zal hierover een gesprek plaatsvinden. Daarnaast is toezicht gehouden bij de vuurwerkevenementen die hebben plaatsgevonden. Door de lange droge zomer zijn een beperkt aantal evenementen afgelast om te voorkomen dat er brand zou kunnen ontstaan in de droge omgeving.

Inspecties Bodem (Bbk)

Het opslaan en toepassen van grond en bouwstoffen is geregeld in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Het toezicht op Bbk is een taak die bij de RUD is neergelegd.

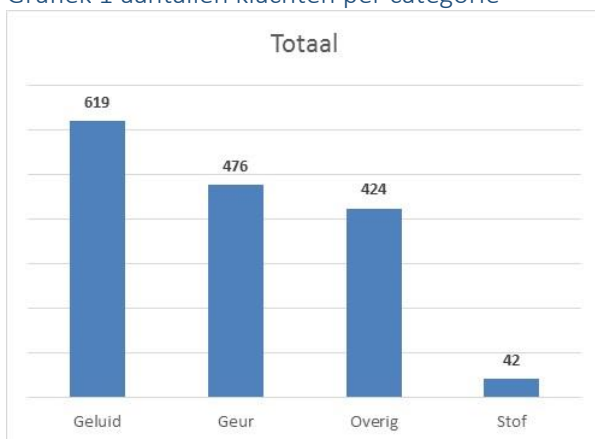
Bij de beoordeling van de meldingen wordt getoetst of alle benodigde informatie is aangeleverd en juist is, en of de voorgestelde opslag of toepassing ook is toegestaan. Algemeen beeld is dat er meer gemeld wordt dan de jaren daarvoor en dat de ingediende meldingen kwalitatief beter zijn. Aandachtspunt daarbij is dat vooral bij infrastructurele werken in opdracht van gemeenten niet altijd de juiste informatie aan de vervoerders of verwerkers wordt verstrekt.

Bij de beoordeling van meldingen wordt tevens bepaald of het nodig is dat er ter plaatse controle wordt uitgevoerd om te beoordelen of de toegepaste grond inderdaad de grond is die is gemeld. Ook is toezicht gehouden op de keten: waar komt de grond vandaan, waar wordt die toegepast, welke kwaliteit en kloppen de vervoersdocumenten. Samen met de politie zijn daartoe een drietal vervoerscontroles uitgevoerd. Het ketentoezicht zal het komende jaar verder geïntensiveerd worden.

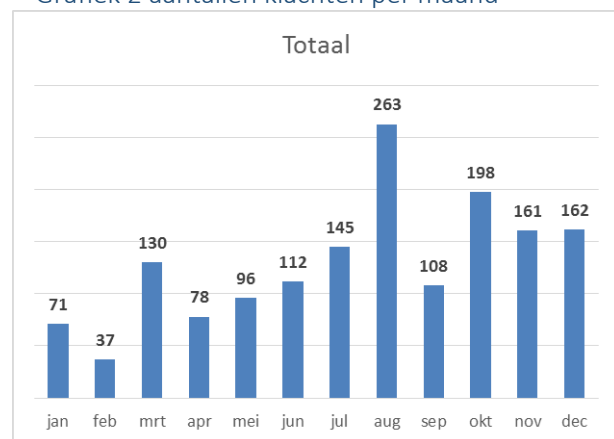
Productvariant	Raming aantal	Realisatie aantal	Realisatie aantal in %	In uitvoering aantal
TH01.8 Beoordeling melding bijzondere bedrijfsomstandigheden	60	118	197%	20
TH04.2 Behandeling klacht met locatiedossier	848	765	90%	34
TH04.3 Behandeling melding ongewoon voorval met locatiedossier	450	288	64%	35
TH04.4 Behandeling klacht zonder locatiedossier	0	796		50

In 2018 heeft RUD Zeeland 1.967 klachten en (incident)meldingen geregistreerd. In 2018 zijn er 1.561 klachten ontvangen circa 32% meer dan 2017 (1.184). Hierbij wordt opgemerkt dat het aantal klachten onder product TH04.2 en TH04.4 bij elkaar opgeteld moeten worden. Het verschil wordt gemaakt om een beter inzicht te krijgen in klachten die daadwerkelijk aan een bedrijf gekoppeld kunnen worden (met zekerheid vastgesteld) of klachten waarbij dat niet kan.

Grafiek 1 aantallen klachten per categorie

Grafiek 2 aantallen klachten per maand

Klachten:

Een substantieel deel van de klachten gaat over geluidsoverlast afkomstig van horecagelegenheden in het uitgaansgebied. Om er voor te zorgen dat telkens terugkerende klachten binnenkomen is een begin gemaakt met intensiever toezicht op enkele bedrijven. Daartoe zijn 2 inspecteurs deels vrijgemaakt om zich in de soms ingewikkelde problematiek in te leven en tot oplossingen te komen. Opvallend is een groot aantal ontvangen klachten over dance-evenementen.

Handhaving:

Het aantal handhavende acties zoals (concepten) last onder dwangsom is in de afgelopen periode hoger dan geprognoseerd. Dit is deels een logisch gevolg van het hoger aantal overtredingen, daarnaast zien we verhoudingsgewijs veel bedrijven die pas overgaan tot oplossing van de overtreding na de hercontrole. Waar het gaat om de bemensing kan gemeld worden dat het werven van een nieuwe juridische medewerker, i.v.m. het vertrek van een medewerker begin 2018 toen niet de gewenste kandidaat heeft opgeleverd. Vervolgens is de openstaande vacature in het kader van de overgang van de Brzo taken naar de DCMR 'on hold' gezet. Zodoende wordt voorsnog juridische capaciteit ingehuurd. Gedurende 2019 zal door de evaluatie van P*Q en de daadwerkelijke overgang van de Brzo taken duidelijkheid moeten ontstaan over de noodzakelijke capaciteit, en zullen er beslissingen worden genomen over het aannemen of inhuren van extra juridische medewerkers

Strafrecht:

In 2018 zijn door de groene inspecteurs in totaal 37 keer een politietransacties, pv's of BSBm uitgeschreven. Het gaat dan met name om betreding van gesloten gebieden (art. 461). Daarnaast zijn er enkele tik-verbalen gemaakt, o.a. voor het maaien van een beschermde plantensoort en het verstoren van beschermde dieren.

Door de grijze BOA's is in totaal aan 27 zaken gewerkt. Hierbij gaat het met name om het niet volgens de regels saneren van oude diesellootanks (die worden meegegeven aan schroothandelaren of zijn door de eigenaar zelf vernietigd, wat niet mag), maar ook het illegaal saneren van asbest, installaties die niet op orde zijn, lozing van mestvocht, geluidsoverlast vanuit een inrichting. Daarnaast is in samenwerking met andere overheden (politie, gemeenten, belastingdienst) opgetreden in kader van ondermijning. In de gemeente Kapelle en Middelburg is meegedaan aan een project in dat kader. Ook is samengewerkt in kader van Symbiose, een project van de Douane wat zich richt op de havengebieden in zuid-west Nederland. In dat kader is meegedaan aan een zogenaamde blinde vlekkenactie, waarbij in het havengebied van Terneuzen diverse bedrijven bezocht zijn. Ook voor het havengebied in Vlissingen stond een dergelijke actie gepland, maar die is niet doorgegaan.

Tabel 10 Speerpunten Toezicht en handhaving

Speerpunten	Wat gaan we er voor doen?	Status 1-1	Status 31-12	Toelichting
1. In 2018 worden alle controles conform de Zeeuwse kwaliteit geleverd.	Verdere uniformering van processen, systematiek, controles en rapportages			Er zijn duidelijke werkinstructies en adequaat ingerichte ICT systemen maar er was onvoldoende capaciteit beschikbaar voor de levering van de raming P*Q
2. Optimaliseren interne en externe samenwerking	Helderheid creëren over verwachtingen en met elkaar in gesprek gaan. Bestaande samenwerking verder uitbreiden en borgen en waar nodig nieuwe samenwerking opbouwen. Duidelijke afspraken maken wie wat doet en hierover in het kader van de 1 loketgedachte helder communiceren			Bruikbare informatie, openheid en vertrouwen.
3. Verbeteren monitoring/sturing	Processen Lean maken, zorgen voor uniforme werkwijze.			Duidelijke werkinstructies en adequaat ingerichte ICT systemen.
4. Implementatie nieuwe wet- en regelgeving	Kennis vergaren, gevolgen in beeld brengen en duidelijkheid creëren over de uit te voeren taken. Gevolgd door het trainen van alle betrokken personen.			Voldoende middelen en capaciteit om deze inzet uit te kunnen voeren.
5. Processen lean maken	In 2018 gaan we wederom 2 processen lean maken			Voldoende middelen of capaciteit beschikbaar
6. Borgen kwaliteitsniveau (BRZO) inspecteurs	Aanvullende scholing afronden.			Scholing BRZO inspecteurs is afgerond.

4.1.3 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU

In het onderstaande overzicht staan de lasten opgenomen van het programma Milieu waarbij een 'V' staat voor voordeel en een 'N' voor Nadeel.

Tabel 11 Lasten en baten programma Milieu

Programma Milieu (bedragen * € 1.000)	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Verschil	V / N
Lasten				
Salarissen en sociale lasten	5.441	5.514	-73	N
Reis- en verblijfkosten	275	249	26	V
Inhuur personeel van derden	1.313	1.183	130	V
Overige directe kosten	115	66	49	V
Materiele budgetten	2.780	1.190	1.590	V
Totaal	9.924	8.202	1.722	V
Baten				
Overige inkomsten	256	229	27	N
Materiele budgetten	2.744	1.169	1.575	N
Totaal	3.000	1.398	1.602	N
Saldo	6.924	6.804	120	V

Een toelichting op de baten en lasten en een analyse van de resultaten is uitgewerkt in de paragraaf Analyse Rekeningresultaat op pagina 41.

OVERZICHTEN

OVERHEAD	19
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	19
ONVOORZIEN	19

5 OVERZICHTEN

5.1 OVERHEAD

Tabel 12 Overhead

Overhead (bedragen * € 1.000)	Gewijzigde begroting	Werkelijke kosten	Verschil	V / N
Lasten				
Organisatie kosten incl. salarissen	3.371	3.353	18	V
Inhuur personeel van derden	216	159	57	V
Totaal	3.587	3.512	75	V
Baten				
Overige inkomsten	25	42	17	V
Totaal	25	42	17	V
Saldo	3.562	3.470	92	V

5.2 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onder de algemene dekkingsmiddelen worden de bijdragen van de deelnemers, toevoegingen en onttrekkingen van reserves opgenomen.

Tabel 13 Lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	Gewijzigde begroting	Werkelijke kosten	Verschil	V / N
Lasten				
Voorlopig resultaat	448	-	448	V
Onvoorziene lasten	134	-	134	V
Totaal	582	-	582	V
Baten				
Deelnemersbijdrage	11.016	11.035	-19	V
Onttrekkingen reserves	53	-	53	N
Totaal	11.069	11.035	34	N
Saldo	10.487	11.035	548	V

5.3 ONVOORZIEN

Tabel 14 Verloop onvoorzien 2018

Overzicht Onvoorzien	€
Beschikbaar 2018	€ 144.930
Opname onvoorzien:	
- uitvoering van een cultuuronderzoek	€ 10.500
Saldo onvoorzien	€ 134.430

In de vergadering van 19 november 2018 heeft de directeur het Dagelijks Bestuur geïnformeerd over de beschikking over de post onvoorzien 2018. Vervolgens heeft het Dagelijks Bestuur in de vergaderingen van 3 december 2018 Algemeen Bestuur geïnformeerd.

6 PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn 7 verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen te weten:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Deze paragrafen zijn niet allemaal relevant voor de RUD Zeeland. In deze begroting zijn de volgende paragrafen opgenomen:

BEDRIJFSVOERING	21
FINANCIERING	25
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	26

6.1 BEDRIJFSVOERING

De afdeling Staf verzorgt de (organisatie brede) beleidstaken voor de RUD. Voorbeelden daarvan zijn het opstellen van de programmering, monitoring en verslaglegging en de vertegenwoordiging van de RUD aan de deelnemers. Ook verzorgt deze afdeling control, de bestuursondersteuning, het directiesecretariaat en de regie op de overhead taken (PIOFACH).

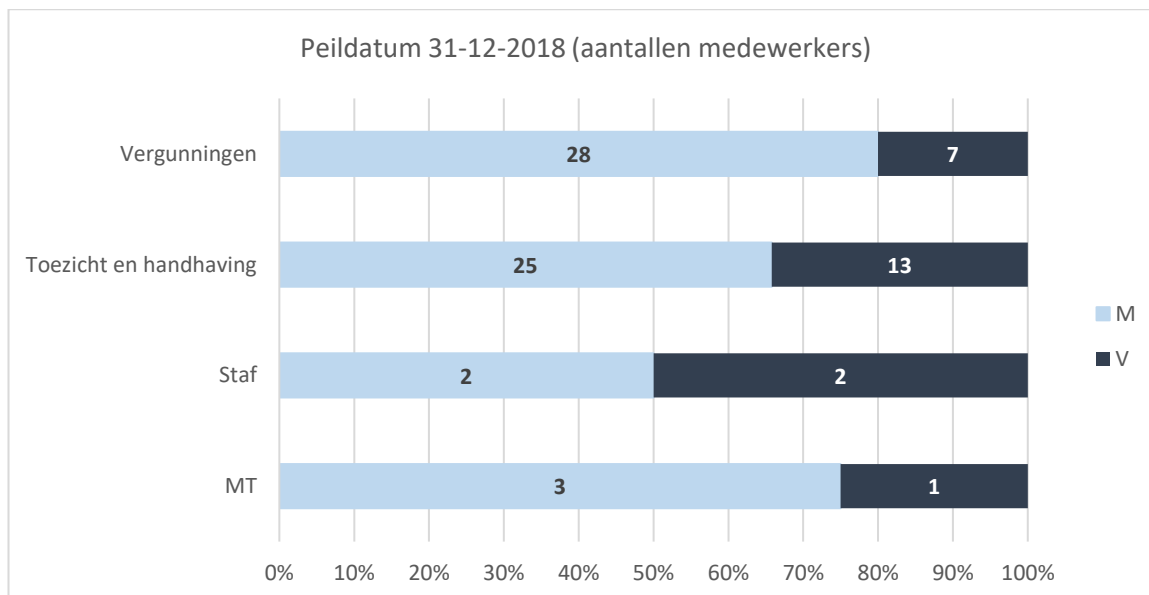
PIOFACH / ICT

Voor de uitvoering van de PIOFACH taken, is gemeente Terneuzen dienstverlener van de RUD. In goed overleg worden aandachtspunten in de dienstverlening opgepakt. Aandachtspunt op dit moment is de aanbesteding van meerdere strategische applicaties bij de gemeente Terneuzen: om P*Q voor de RUD mogelijk te maken, zijn er koppelingen tussen meerdere systemen aangebracht. Deze koppelingen moeten continu beschikbaar zijn om de werkzaamheden te kunnen registreren, te kunnen rapporteren en te factureren. Medio 2018 zijn de eerste drie relevante applicaties opnieuw aanbesteed, waarbij bleek dat twee applicaties ongewijzigd blijven. Het koppelen van de nieuwe applicatie aan de overige systemen vindt plaats in overleg tussen gemeente Terneuzen en de informatiemanager RUD Zeeland.

Personeel

Op basis van het rekenmodel P*Q voor 2018 bedraagt de formatie 89,77. De bezetting per 31 december 2018 bedraagt 77,9 fte (81 medewerkers).

Grafiek 3 Formatie RUD Zeeland vrouw/man)

Verzuim

Periodiek bespreekt het managementteam het verzuimpercentage en de verzuimfrequentie in het sociaal medisch overleg (SMO) met de bedrijfsarts. Het gemiddelde verzuim over de afgelopen 12 maanden is 4,15%. Zowel het langdurig als het frequent verzuim wordt door partijen in het SMO gevolgd en daar waar nodig worden op individueel niveau acties afgestemd.

Control

De afdeling Staf heeft in 2018 veel inzet geleverd ten aanzien van de uitname taken BRZO en het proces P*Q. Eind 2018 zijn de taken voor financiële advisering door de gemeente Terneuzen uit de PIOFACH overeenkomst genomen. Deze taken worden nu door de afdeling Staf uitgevoerd.

Kwaliteit

In 2016, 2017 en 2018 zijn de medewerkers doorgelicht op opleiding en ervaring in relatie tot de landelijke kwaliteitscriteria 2.1. De inventarisatie laat zien dat de medewerkers voldoende kennis en ervaring bezitten voor hun werk. Waar te weinig expertise binnen de RUD zelf aanwezig is, sluiten we waakvlamovereenkomsten of zorgen ze voor ontwikkeling van eigen medewerkers. Door instroom, doorstroom en uitstroom (uitname BRZO taken) in 2019 zal eind 2019 opnieuw getoetst worden of we aan de landelijke kwaliteitscriteria voldoen. De resultaten van deze doorlichting geven samen met de uitkomsten P*Q richting aan de verdere opleiding van onze medewerkers.

Om als toezichthoudende instantie aan te kunnen tonen dat intern het kwaliteitsmanagement op orde is, heeft RUD Zeeland in 2017 een ISO 9001 certificeringstraject ondergaan. Na een nulmeting met betrekking tot de processen, zijn verbeterpunten opgepakt, wat in juni 2017 heeft geleid tot een succesvolle certificering op basis van ISO 9001:2008. Het kwaliteitsmanagementsysteem bevat de verplichte eisen en medewerkers werken volgens de vastgestelde processen. In 2018 is een tweede toetsing uitgevoerd, nu op basis van de ISO 9001:2015 norm. RUD Zeeland heeft de toetsing positief doorstaan en blijft hiermee voldoen aan de ISO 9001 norm.

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. RUD Zeeland heeft de noodzakelijke maatregelen getroffen om te voldoen aan de eisen van de AVG, zoals het aanstellen van een functionaris gegevensbescherming (FG), het aangaan van verwerkersovereenkomsten, het instellen van een meldplicht datalekken en een verwerkingsregister.

P*Q

In 2018 zijn een pre-audit en een audit uitgevoerd met als doel het bepalen of het verantwoord is de afrekening op stuksprijs per 1 januari te effectueren. Tevens is een eerste analyse gedaan van de kentallen P*Q. Naar aanleiding van de audits en de evaluatie besloot het AB op 3 december 2018 de invoering van P*Q op stuksniveau uit te stellen tot 1 januari 2020.

Tabel 15 Bedrijfsvoering

Speerpunten	Wat gaan we er voor doen?	Status 1-1	Status 31-12	Toelichting
1. Medewerkers zijn tevreden over de RUD.	Uitvoering van het implementatieplan op basis van het Stakeholdersonderzoek en uitvoeren medewerkerstevredenheidsonderzoek			Budget en commitment management en medewerkers.
2. Opdrachtgevers zijn tevreden over de RUD.	Uitvoering van het implementatieplan op basis van het Stakeholdersonderzoek			Voldoende capaciteit voor relatiebeheer.
3. Formatie is in 2018 P*Q ingevuld.	In 2017 is de formatie inzichtelijk gemaakt voor de uitvoering van P*Q.			Voldoende capaciteit beschikbaar in de markt.
4. De wijzigingen als gevolg van P*Q, Omgevingswet en wet VTH zijn geïntegreerd in onze organisatie.	Alle administratieve processen zijn eind 2018 aangepast.			Voldoende capaciteit en budget.
5. Interne en externe rapportages voldoen aan de eisen die P*Q, omgevingswet en wet VTH stelt.	Actualiseren informatieplan en monitoren en evalueren voortgang van het informatieplan.			Juist en tijdige vulling van systemen.
6. Wij werken conform ons kwaliteitshandboek met aandacht voor continue verbetering van processen aan de hand van Leanmethodiek.	Audits uitvoeren op de processen die in het kwaliteitshandboek zijn beschreven met als aandachtspunt rechtmatigheid van de processen gericht op volledige inkomsten.			Capaciteit vrijgemaakt voor Lean en audits.
7. Eenduidige uitvoering DVO PIOFACH.	Duidelijke afbakening van rechten en verplichtingen.			Constructieve houding van afnemer en leverancier.
8. Het handelen van de organisatie mede gericht op het verkrijgen van een goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening, zowel op het onderdeel getrouwheid als op het onderdeel rechtmatigheid.	Het toetsen van processen en de uitvoering van processen			Voldoende capaciteit

Klachtenverordening

De klachtenverordening van de RUD Zeeland regelt de behandeling van mogelijke klachten van burgers en bedrijven over gedragingen van de RUD Zeeland en zijn medewerkers. In 2018 zijn 6 klachten ontvangen en afgehandeld.

Tabel 16 Klachten

Nr.	AFDELING	KLACHT	WIJZE/FASE VAN AFHANDELING
1.	vergunningen	Klacht over niet terugbellen na diverse meldingen van callcenter	De klager heeft aangegeven dat het niet lukte om iemand van de RUD te spreken te krijgen. De klacht is meteen doorgezet naar een inhoudelijk betrokken medewerker, die terug gebeld heeft. De klacht was daarmee afdoende afgehandeld.
2.	T&H	Klacht over gedragingen medewerker RUD	De versie van de collega is angehooord, maar omdat deze niet langer werkzaam is als inspecteur is er verder geen actie ondernomen. Dit hebben we teruggekoppeld aan de klager.
3.	T&H	Klacht over medewerker RUD	Klacht is telefonisch besproken met de klager. De klacht was daarmee voldoende afgehandeld.
4.	T&H	Klachten over medewerkers RUD	Naast de klachten is er ook aangifte gedaan bij de politie. Omdat het in behandeling nemen van de klacht kan leiden tot een onwenselijke samenloop met de strafrechtelijke procedure, hebben we de klacht niet in behandeling genomen.
5.	T&H	Klacht over bereikbaarheid telefoonnummer 24*7 dienst	De klager zocht een mogelijkheid om zijn milieuklachten kwijt te kunnen. Deze zijn opgepakt. De klacht is daarmee afgehandeld.
6.	T&H	Klacht over medewerker	De klager is telefonisch te woord gestaan en er zijn afspraken gemaakt ingeval er weer milieuklachten optreden. De afspraken zijn schriftelijk bevestigd. De klacht is daarmee afgehandeld.

6.2 FINANCIERING

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) kent als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van de transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van de renterisico's. Het beheersen van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het afsluiten van geldleningen en het uitzetten van gelden. Daarnaast bestaat de verplichting om een treasurystatuut op te stellen. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkeling wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of gelduitzettingen.

Treasurystatuut

Voor RUD Zeeland is in 2016 een treasurystatuut opgesteld.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop overheidsinstanties haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Het doel hiervan is om renterisico's op korte termijn te beperken. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van stortingen in de reserves. Voor 2018 bedraagt de kasgeldlimiet € 0,8 mln. In 2018 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Renterisico

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van leningen te beheersen. De renterisiconorm is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden en houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm "speelt" bij RUD Zeeland niet omdat RUD Zeeland geen geldleningen heeft.

Schatkistbankieren

Alle decentrale overheden, dus ook RUD Zeeland, moeten banktegoeden aanhouden bij het Ministerie van Financiën (schatkist), met uitzondering van een drempelbedrag. Het is niet meer toegestaan om beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan. In 2018 heeft RUD Zeeland het positieve saldo op haar bankrekeningen, boven het drempelbedrag, aangehouden bij het ministerie van Financiën.

Koers- en valutarisicobeheer

Wij zijn geen belangrijke c.q. omvangrijke financiële transacties in vreemde valuta aangegaan. Daarmee zijn er geen koers- en valutarisico's.

Relatiebeheer

Er is een rekening-courant overeenkomst afgesloten bij de BNG bank waarbij RUD Zeeland tot een bedrag van € 0,8 mln. een roodstandfaciliteit heeft. In 2018 is daar geen gebruik van gemaakt.

6.3 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEEHERSING

Beleidskader 2018 en implementatie 2019

Eind 2017 heeft onze toezichthouder op de jaarrekening en begroting (het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) aangegeven dat het inventariseren, beheersen en kwantificeren van risico's duurzaam geborgd moet worden. In 2017 is het niet gelukt, gezien de vele prioriteiten, hiervoor tijd vrij te maken. In 2018 hebben we ons hiervoor door een externe partij laten begeleiden. Resultaat hiervan is dat op 10 juli 2018 het Algemeen Bestuur het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicobeheersing heeft vastgesteld en dat een implementatieplan is opgesteld.

Het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is begin 2019 geïmplementeerd.

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen het beleidskader.

Risicobeheersing

Organisaties willen doelen bereiken. Er bestaan altijd risico's die de realisatie van doelstellingen in de weg kunnen staan. RUD Zeeland wil risico's, kansen en onzekerheden tijdig onderkennen en deze risico's optimaal te beheersen.

Een risico wordt gedefinieerd als een onzekere ongewenste gebeurtenis, waardoor het realiseren van de organisatiedoelstellingen en –strategie in gevaar komt. Als een gebeurtenis zich met zekerheid gaat voordoen, is er geen sprake van een risico. RUD Zeeland ziet het missen van een kans ook als een risico.

RUD Zeeland onderneemt diverse activiteiten om de kans en / of het gevolg van een risico kleiner te maken. Er zijn vier generieke (re-)acties mogelijk:

- a. **Vermijden:** beleid waardoor een risico ontstaat wordt beëindigd of op een andere manier vormgegeven.
- b. **Verminderen:** risico wordt afgedekt met een verzekering, een voorziening of een ander budget in de programmabegroting.
- c. **Overdragen:** het beleid dat een risico met zich meebrengt, laten uitvoeren door een andere partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt.
- d. **Accepteren:** wanneer het risico niet beïnvloedbaar is en niet op een andere wijze wordt afgedekt, dient eventuele financiële schade volledig middels de weerstandscapaciteit afgedekt te worden.

Ondanks al deze activiteiten is het mogelijk dat een zogenaamd restrisico overblijft. Een restrisico is het resterende (financieel effect van het) risico nadat het effect van de beheersmaatregelen in mindering zijn gebracht op het (financieel effect van het) inherente risico. RUD Zeeland hanteert de volgende vijf financiële gevolklassen:

Gevolgklasse	Restrisico (in €)	Gemiddeld restrisico (in €)
1	tussen 5.000 en 15.000	10.000
2	tussen 15.000 en 30.000	22.500
3	tussen 30.000 en 40.000	35.000
4	tussen 40.000 en 50.000	45.000
5	groter dan 50.000	werkelijk bedrag

Bepaalde risico's kunnen zich vaker voordoen dan andere. De zogenaamde kansklasse geeft een bepaalde range van kansen weer waarbinnen het risico zich naar verwachting voordoet. RUD Zeeland hanteert de volgende kansklassen:

Kansklasse	Kanspercentage	Maatregel
1	< 10%	Geen risicobedrag opnemen
2	10 - 30%	20 % van het restrisico opnemen
3	30 - 50%	40 % van het restrisico opnemen
4	50 - 70%	60 % van het restrisico opnemen
5	> 70%	opnemen in begroting of voorziening

RUD Zeeland vermenigvuldigt de restrisico's met het respectievelijke kanspercentage. Deze berekening resulteert in een concreet bedrag: de benodigde financiële buffer om de restrisico's op te vangen.

Door de gevolgklasse te relateren met de kansklasse wordt de risicoscore bepaald. De risicoscore is bepalend voor de aandacht die een specifiek risico krijgt van het management en het bestuur.

Onderstaande tabel maakt de risicoscore zichtbaar van RUD Zeeland:

Gevolg- klasse	Kansklasse		Kanspercentage				
			< 10%	10 - 30%	30 - 50%	50 - 70%	> 70%
			laag	gemiddeld laag	gemiddeld	gemiddeld hoog	hoog
5	groter dan 50.000	Groot	1		1		6
4	tussen 40.000 en 50.000	gemiddeld groot				2	
3	tussen 30.000 en 40.000	gemiddeld					
2	tussen 15.000 en 30.000	gemiddeld klein				1	
1	tussen 5.000 en 15.000	Klein					

De toelichting op alle risicoscores is als volgt:

Risico's met een hoge kans en een groot gevolg (donkerrood):

1. Aanzienlijke onbalans tussen de omvang en aard van de taken en de omvang en kwaliteit van de personele capaciteit en de flexibele schil.

Oorzaak: De verhouding tussen de taken van de organisatie en de beschikbare personele capaciteit en flexibele schil is niet in balans.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit primaire risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	2.130.000	2.130.000	2.130.000	2.130.000

Mitigerende maatregelen: Met de deelnemers vindt grondige evaluatie plaats van de kengetallen en de P maal Q systematiek met als doel de taken in balans te brengen met de deelnemersbijdragen c.q. de personele capaciteit dan wel vice versa. Met de deelnemers worden vervolgens afspraken gemaakt over de omvang van de taken, de toewijzing van de personele capaciteit naar uit te voeren taken en de omvang van de deelnemersbijdrage.

2. Implementatie Omgevingswet.

Oorzaak: De Omgevingswet wordt geïmplementeerd op 01 januari 2021 waarbij een groot aantal wetten en regels samengevoegd worden in één Omgevingswet waarbij gemeenten de mogelijkheid hebben om eisen op het gebied van milieu vast te leggen in het omgevingsplan.

De benodigde financiële buffer, om de gevolgen van deze risico's voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	N.v.t.	N.v.t.	360.000	360.000

Mitigerende maatregelen:

1. Met alle deelnemers vindt gesprek plaats om vanuit de RUD Zeeland te participeren in het implementeren van de Omgevingswet.
2. De medewerkers worden begeleid en opgeleid.
3. De applicaties worden aangepast en de medewerkers worden opgeleid en begeleid.
4. De medewerkers worden opgeleid en begeleid en de ondersteunende systemen worden aangepast en ontwikkelt.
5. RUD Zeeland neemt deel aan pilots en aan de provinciale werkgroep om expertise in te brengen waardoor deelnemers weloverwogen tot besluitvorming kunnen komen en inzicht hebben in effecten van besluitvorming op het gebied van Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving.

3. Ondersteuning op het gebied van ICT wordt als onvoldoende ervaren.

Oorzaak: De ondersteuning van de medewerkers op het gebied van ICT-middelen wordt als ontoereikend ervaren. De uitgifte van ICT-middelen (hardware) verloopt regelmatig vertraagd en de operationele prestaties van de informatievoorziening (o.a. connectiviteit, software) zijn onvoldoende.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt op basis van een globale inschatting:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	250.000	250.000	250.000	250.000

Mitigerende maatregelen: Met de leverancier van de ICT-diensten is reeds over langere tijd intensief contact geweest om deze problematiek op te lossen. Deze leverancier is tevens één van de deelnemers.

4. Onevenwichtige samenstelling van het medewerkersbestand voor wat betreft leeftijd.

Oorzaak: De samenstelling van het medewerkersbestand is onevenwichtig voor wat betreft leeftijd. Er is een relatief grote groep oudere medewerkers.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	N.v.t.	N.v.t.	80.000	80.000

Mitigerende maatregelen: Deze aspecten worden meegenomen in het strategisch personeelsmanagement en het generatiepact en doelstelling is om tijdig nieuwe medewerkers te werven en in te werken.

5. Alle taken op het gebied van Personeel & Organisatie, ICT, Financiën en Communicatie zijn uitbesteed bij een deelnemer waarbij de dienstverleningsovereenkomst in beperkte mate kwaliteitscriteria bevat.

Oorzaak: Alle taken op het gebied van Personeel & Organisatie, ICT, Financiën en Communicatie zijn uitbesteed bij één van de deelnemers. Voor de uitvoering van de taken is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. In de DVO zijn in beperkte mate kwaliteitscriteria voor de dienstverlening vastgelegd.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	45.000	45.000	45.000	45.000

Mitigerende maatregelen: Doelstelling is om éénduidige kwaliteitsafspraken te maken.

6. Discussie met deelnemers over de juistheid van facturen.

Oorzaak: Als gevolg van de complexe afrekeningsystematiek is het risico dat discussies met deelnemers en accountants ontstaan over de juistheid van de facturen aan deelnemers. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	N.v.t.	410.000	410.000	410.000

Mitigerende maatregelen: Met alle deelnemers worden zo helder mogelijk afspraken gemaakt over de te leveren producten en medewerkers worden aangestuurd op het efficiënt leveren van diensten van de juiste kwaliteit.

Risico met een gemiddeld hoge kans en met een gemiddeld groot gevolg (oranje):

1. Onveilige werkomstandigheden bij de uitvoering van toezicht- en handhavingswerkzaamheden.

Oorzaak: Medewerkers kunnen (onverwacht) terecht komen in onveilige werkomstandigheden bij de uitvoering van werkzaamheden inzake toezicht en handhaving.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	20.000	20.000	20.000	20.000

Mitigerende maatregelen: De RIE wordt met meer detail (met name op het gebied van toezicht- en handhaving risico's in het veld) uitgevoerd en de leidinggevenden geven onze medewerkers verdere instructie en ondersteuning.

2. Krapte op de arbeidsmarkt.

Oorzaak: Wij ondervinden krapte op de arbeidsmarkt en de verwachting is dat deze krapte in de toekomst toeneemt.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	25.000	25.000	25.000	25.000

Mitigerende maatregelen: Dit aspect wordt meegenomen in het strategisch personeelsmanagement en doelstelling is om tijdig nieuwe medewerkers te werven (passend in het profiel) en in te werken. Ook wordt gewerkt aan het imago van RUD Zeeland als aantrekkelijke werkgever.

Risico met een gemiddelde kans en met een groot gevolg (oranje):

1. Overdracht BRZO-taken naar DCMR.

Oorzaak: De uitvoering van de BRZO-taken gaan van RUD Zeeland naar DCMR. Dit is een omvangrijk proces met majeure gevolgen voor de betrokken medewerkers.

Incidentele en / of structurele (financiële) gevolg indien het risico optreedt:

Omdat er bindende afspraken liggen met de provincie schatten wij de kans en het gevolg van een aantal deelrisico's voorlopig in op laag c.q. nihil. Het financiële effect van het schaalnadeel wordt door de provincie voor 5 jaar vergoed als frictiekosten. Dit leidt wel, na afloop van de frictiekostenperiode, óf tot een discussie over een verhoging van de deelnemersbijdragen óf tot een discussie over de (omvang en samenstelling van de) overhead. Het financiële gevolg van het resterende risico is aanzienlijk. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	100.000	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Mitigerende maatregelen:

1. Het proces wordt in afstemming met DCMR, de provincie Zeeland, het GO en de OR zorgvuldig uitgevoerd. Wel ligt er onder de uitplaatsing een ambitieuze planning. Omdat er bindende afspraken liggen met de provincie schatten wij de kans en het gevolg van dit risico voorlopig in op laag c.q. nihil.
2. Op het moment dat bekend is wat de daadwerkelijke onderbezetting of overbezetting is, wordt concrete actie ondernomen. Omdat er bindende afspraken liggen met de provincie schatten wij de kans en het gevolg van dit risico voorlopig in op laag c.q. nihil.
3. In zijn algemeenheid bespreken hoe omgegaan wordt met de (financiële) effecten van uitname en inname van taken na de frictiekostenperiode van 5 jaar.

Risico met een gemiddeld hoge kans en met een gemiddeld klein gevolg (geel):

1. De inrichting van de huisvesting is niet optimaal.

Oorzaak: De inrichting van de huisvesting in de huidige vorm van kantoortuinen is niet optimaal.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	15.000	15.000	15.000	15.000

Mitigerende maatregelen: We overwegen de optimalere inrichting van de huisvesting rekening houdend met het feit dat aanpassing een aanzienlijke investering vraagt en het gehuurde huisvesting betreft.

Risico met een lage kans en met een groot gevolg (lichtgroen):

1. De uitvoering van de werkzaamheden past niet binnen de wettelijke kaders.

Oorzaak: RUD Zeeland vergunt activiteiten in een gebied met veel complexe, omvangrijke en unieke activiteiten.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.

Mitigerende maatregelen:

Met goede planning, uitvoering en monitoring van de primaire processen wordt dit risico verkleind.

Kernelementen hierin zijn het aannemen en behouden van medewerkers met de juiste kennis en competenties, het maken van eenduidige afspraken met deelnemers over de uit te voeren werkzaamheden en het zorg dragen voor juiste, volledige en tijdige registratie van relevante data.

Het totaaloverzicht van de benodigde financiële buffer, om het gevolg van alle vorenstaande risico's voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	2.585.000	2.895.000	3.330.000	3.330.000

Weerstandsvermogen

Het risicobedrag is de benodigde financiële buffer om de restrisico's op te vangen.

De weerstandscapaciteit van RUD Zeeland betreft het geheel van financiële middelen die kunnen worden ingezet om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het is een buffer die ervoor zorgt dat de organisatiedoelstellingen, het bestaande beleid en het kwaliteitsniveau niet direct in gevaar komen wanneer risico's werkelijkheid worden. De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2018 EUR 797.000 en bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (in €)	31/12/2018
Algemene reserve	581.000
Bestemmingsreserve P maal Q	216.000
Stille reserve	N.v.t.
Totaal	€ 797.000

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om structurele weerstandscapaciteit beschikbaar te maken:

- Bezuinigingen voor zover deze niet ten koste gaan van organisatiedoelstellingen. De bezuinigingsmogelijkheden worden als beperkt ingeschat.
- Inzet van de post 'onvoorzien' zoals opgenomen in de begroting:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Onvoorzien	147.000	168.000	171.000	173.000

Na uitname van de BRZO-taken in 2019 zal de post onvoorzien naar verwachting vanaf 2020 dalen naar circa € 130.000.

- Aanvullende bijdragen van deelnemers met de garantstelling zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling.

Het zogenaamde weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De kwalificatie van de verschillende ratioklassen is als volgt:

Ratio	Beoordeling
weerstandsvermogen	
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

RUD Zeeland heeft tot doel een ratio weerstandsvermogen te hebben in de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4. In deze categorie is er een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico's en anderzijds de financiële buffer om deze risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen. Het totaaloverzicht van de benodigde incidentele en structurele financiële buffer voor de komende vier jaar met daarbij de incidentele en structurele weerstandscapaciteit is als volgt:

	2019	2020	2021	2022
Benodigde financiële buffer	2.585.000	2.895.000	3.330.000	3.330.000
Weerstandscapaciteit	944.000	168.000	171.000	173.000

Het werkelijke ratio weerstandsvermogen bedraagt (afgerond) 0,4. Het beleidsdoel is de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4. Constatie is dat het werkelijke ratio aanzienlijk onder het beleidsdoel ligt.

Kengetallen

In de BBV is het voorschrift opgenomen om een aantal specifieke kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing met een beoordeling van deze kengetallen. RUD Zeeland heeft op voorhand geen specifieke normen of doelstellingen voor desbetreffende kengetallen gesteld. Alleen het kengetal Solvabiliteit is voor RUD Zeeland van toepassing:

	Begroting of Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1. Solvabiliteit	28%	35%	35%	35%	35%	35%

Solvabiliteit: dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal.

7 VERANTWOORDING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Overschrijding ramingen op programmaniveau

Op grond van artikel 193, lid 3 Provinciewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium 'passend binnen het door het Algemeen Bestuur uitgezette beleid' van belang.

In 2018 is er geen sprake van begrotingsoverschrijdingen op de lasten en is er dus ook geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

8 JAARREKENING 2018

BALANS	35
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	40
ANALYSE REKENINGRESULTAAT	41
TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	46
OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	48

8.1 BALANS

Balans per 31 december 2018

Activa		Passiva			
Vaste activa	31-12-2018	31-12-2017	Vaste passiva	31-12-2018	31-12-2017
			Eigen vermogen	1.558.509	798.224
			Algemene Reserve	581.573	581.573
			Bestemmingsreserves	216.651	216.651
			Gerealiseerd resultaat	760.285	-
			Voorzieningen	143.594	25.880
			Voorzieningen met een specifieke bestemming	143.594	25.880
Totaal vaste activa	-	-	Totaal vaste passiva	1.702.103	824.104
Vlottende activa		Vlottende passiva			
Uitzettingen < 1 jaar	4.272.959	4.052.217	Netto vlottende schulden < 1 jaar	1.336.111	1.353.815
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	3.967.000	3.850.000	Overig	1.336.111	1.353.815
Vorderingen op openbare lichamen	305.959	193.897			
Overige vorderingen	-	8.320			
Liquide middelen	79.179	1.225			
Banksaldi	79.179	1.225			
Overlopende activa	167.092	394.587	Overlopende passiva	1.481.016	2.270.110
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen:			Nog te betalen bedragen en vooruitontvangen bedragen:		
Europese overheid	-	-	Europese overheid	-	-
Rijksoverheid	-	8.478	Rijksoverheid	15.200	-
Overige Nederlandse overheden	141.765	362.551	Overige Nederlandse overheden	1.016.724	1.193.953
Overig	25.327	23.558	Overig	310.902	969.290
			Overmatig verlof	138.189	106.867
Totaal vlottende activa	4.519.230	4.448.029	Totaal vlottende passiva	2.817.127	3.623.925
Totaal	4.519.230	4.448.029	Totaal	4.519.230	4.448.029

Toelichting op de balans

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de verslagleggingsvoorschriften van het (BBV).

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij betreffende balansposten anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch vrij te besteden zijn. Aan reserves kan een bepaalde bestemming worden gegeven (bestemmingsreserves). Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De verminderingen in voorzieningen betreffen toepassingen voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld.

De nog niet bestede doeluitkeringen betreffen de van overheidswege vooruit ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Personeelslasten worden toegerekend aan het dienstjaar waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2018	31-12-2017
a. Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.967.000	3.850.000
b. Vorderingen op openbare lichamen	305.959	193.897
c. Overige vorderingen	-	8.320
TOTAAL	4.272.959	4.052.217

a. Uitzettingen in 's Rijks schatkist betreft het verplicht schatkistbankieren. Alle decentrale overheden, dus ook de RUD Zeeland, zijn verplicht hun banktegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën voor zover dat een bepaald bedrag (het drempelbedrag) overschrijdt.

Het drempelbedrag voor RUD Zeeland bedraagt € 250.000. In 2018 zijn er geen bedragen boven het drempelbedrag buiten de 's Rijks schatkist aangehouden. Onderstaand een opsomming van de aangehouden bedragen in 2018:

1e kwartaal	14.000
2e kwartaal	12.000
3e kwartaal	15.000
4e kwartaal	30.000

b. De vorderingen op openbare lichamen betreffen doorberekende kosten aan deelnemers, andere overheden en andere omgevingsdiensten.

Van een vordering is de verwachting dat deze niet meer geïnd kan worden. Het bedrag van de vordering bedraagt € 9.666. Dit bedrag is op mindering gebracht van de vorderingen op openbare lichamen. Een besluit over het definitief niet innen van het bedrag zal betrokken worden bij de behandeling van de in de 1^e bestuursrapportage 2019.

Per 22 februari 2019 moet nog voor een bedrag van circa € 257.266 worden ontvangen.

Liquide middelen (bedragen in €)

Liquide middelen	31-12-2018	31-12-2017
Banksaldi	79.179	1.225
TOTAAL	79.179	1.225

De saldi van de liquide middelen sluiten aan bij de laatste saldobiljetten van 2018.

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2018	31-12-2017
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen van overheden:		
a. Europese overheidslichamen	-	-
b. Het Rijk	-	8.478
c. Nederlandse overheidslichamen	141.765	362.551
d. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	25.327	23.558
TOTAAL	167.092	394.587

- Er zijn geen nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen van Europese overheidslichamen.
- Er zijn geen nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen van het Rijk.
- De te ontvangen gelden van Nederlandse overheidslichamen zijn te ontvangen gelden van de Provincie, zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst.
- Overige overlopende activa betreft vooruitbetaalde verzekeringspremies 2019.

De overlopende activa, zijn zover mogelijk, afgewikkeld.

Niet uit de balans blijvende rechten:

Vennootschapsbelasting

Met ingang van het boekjaar 2016 wordt aan de actiefzijde van de balans buiten balanstelling het bedrag opgenomen waarvan het recht bestaat op verliescompensatie op grond van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Deze wet verstaat onder verliescompensatie het recht om een negatief belastbaar bedrag van een boekjaar te verrekenen met de belastbare winst van het voorafgaande jaar. Dit leidt tot en teruggave aan reeds betaalde vennootschapsbelasting. RUD Zeeland is niet vennootschapsbelastingplichtig, zodat verliescompensatie niet aan de orde is.

PASSIVA

Eigen vermogen

Reserves	31-12-2018	31-12-2017
Algemene Reserve	581.573	581.573
Bestemmingsreserves	216.651	216.651
TOTAAL	798.224	798.224

Gerealiseerd resultaat	31-12-2018	31-12-2017
Gerealiseerd resultaat	760.284	0
TOTAAL	760.284	0

Overzicht verloop reserve	Saldo 1-1-2018	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2018
Algemene Reserve	581.573	0	0	581.573
Bestemmingsreserves:				
- Bestemmingsreserve transitiekosten invoering P*Q	216.651	0	0	216.651
TOTAAL	798.224	0	0	798.224

Voorzeningen

Overzicht verloop voorzieningen	Saldo 1-1-2018	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2018
Voorziening verlofsaldi	25.880		9.700	16.180
Voorziening persoonlijk ontwikkelbudget	0	92.414	0	92.414
Voorziening reorganisatiekosten BRZO	0	35.000	0	35.000
TOTAAL	25.880	127.414	9.700	143.594

Voorziening verlofsaldi

De voorziening verlofsaldi betreft de per balansdatum nog openstaande verlofrechten over 2013. Bij de oprichting van de RUD per 01-01-2014 zijn de verlofuren van de geplaatste medewerkers overgenomen door de RUD Zeeland. De RUD Zeeland heeft hiervoor destijds € 140.269 gefactureerd aan de deelnemers. In het totaal ging het om 5.981 uur. Hiervoor is in 2014 een voorziening gevormd. Op 31 december 2018 zijn hiervan 693 uren nog niet opgenomen. Het bedrag dat overeenkomt met de nog niet opgenomen uren per 31 december 2018 bedraagt € 16.180.

Voorziening persoonlijk ontwikkelbudget

Op basis van paragraaf 4.1 van de cao 2017 krijgen de medewerkers van RUD Zeeland (vast, tijdelijk en inhuur) de beschikking over een persoonlijk ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 per vijf jaar. Een beperkt aantal medewerkers maakten in 2018 gebruik van deze regeling. Om de komen de 4 jaar ook aan deze verplichting te kunnen voldoen, besloot het AB op 3 december het eventueel resterende jaarlijks budget te storten in een voorziening.

Voorziening reorganisatiekosten BRZO

In augustus 2018 heeft de provincie Zeeland besloten om de BRZO taken in Zeeland niet langer door de RUD Zeeland te laten uitvoeren. Dit heeft een tot gevolg dat de BRZO medewerkers in dienst van de RUD Zeeland in dienst komen van de DCMR. De voorbereidingen hiervan zijn gestart in 2018 en zullen in 2019 worden geëffectueerd. Een groot deel van de kosten zullen door de provincie vergoed worden. Deze voorziening is noodzakelijk voor externe adviezen die voortvloeien uit het nakomen van de verplichtingen.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden < 1 jaar	31-12-2018	31-12-2017
Overig	1.336.111	1.353.815
TOTAAL	1.336.111	1.353.815

Dit betreffen de facturen 2018 die op 31 december 2018 nog niet betaald zijn. Per 22 februari 2018 zijn deze afgewikkeld.

Overlopende passiva	31-12-2018	31-12-2017
Nog te betalen bedragen en vooruit ontvangen bedragen overheden:		
a. Europese overheidslichamen	0	0
b. Het Rijk	15.200	0
c. Nederlandse overheidslichamen	1.016.724	1.193.953
Overige nog te betalen bedragen en vooruitontvangen bedragen:		
d. Nog te betalen bedragen	310.902	969.290
e. Overmatig verlof	138.189	106.867
TOTAAL	1.481.016	2.270.110

- Er zijn geen nog te betalen bedragen en vooruitontvangen aan Europese overheidslichamen
- Nog te betalen bedragen en vooruitontvangen aan het Rijk betreft de afwikkeling van de BTW (BUA).
- Nog te betalen/ vooruitontvangen aan Nederlandse overheidslichamen zijn ontvangen gelden van Provincie Zeeland met specifiek bestedingsdoel zoals opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst, voor zover deze niet zijn besteed in 2018.
- De nog te betalen posten betreffen onder meer bedragen die over 2018 nog betaald moeten worden, maar waarvoor in 2018 nog geen factuur is ontvangen en het aan de deelnemers terug te betalen overschot op de jaarrekening 2018.
- Op basis van het BBV moet een financiële verplichting opgenomen voor overmatig verlof. De RUD heeft het aantal uren boven een verlofstand van 120 uur aangemerkt als overmatig. Daarnaast treden in 2019 de BRZO medewerkers van RUD Zeeland in dienst van DCMR en gaan deze medewerkers uit dienst bij RUD Zeeland. De uitdiensttreding leidt tot een uitbetaling van opgebouwde verlofsaldi aan deze medewerkers of tot een overdracht van verlofsaldi aan DCMR. De opgebouwde verlofsaldi voor de BRZO medewerkers per 31-12-2018 is opgenomen als een schuld.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

PIOFACH Diensten gemeente Terneuzen:

Met de gemeente Terneuzen is een overeenkomst aangegaan inzake levering PIOFACH-diensten voor een periode van 10 jaar. De resterende looptijd bedraagt per 31-12-2018 5 jaar.

Het jaarlijkse bedrag voor de levering van PIOFACH-diensten bedraagt € 1.386.730 (excl. B.T.W.).

Huur huisvesting van de gemeente Terneuzen:

Met de gemeente Terneuzen is een huurovereenkomst voor huisvesting aangegaan voor een periode van 10 jaar. De resterende looptijd bedraagt per 31-12-2018 5 jaar.

Het jaarlijkse bedrag van de huur bedraagt € 224.223 (excl. B.T.W.).

Vennootschapsbelasting

Eind 2017 heeft de RUD Zeeland haar fiscale positie opnieuw afgestemd. Dit heeft er toe geleid dat de RUD Zeeland voor de taken Toezicht/ Handhaving en Vergunningverlening onder de samenwerkingsvrijstelling valt en dat winsten zijn vrijgesteld en dat er niet langer een terugbetalingsverplichting heeft van de resultaten. Voor de expertise en adviserende taken heeft RUD Zeeland in 2018 een kostendekkende prijs in rekening gebracht en is er derhalve geen sprake van een resultaat op dit onderdeel. De vennootschapsbelastinglast bedraagt in 2018 nihil.

8.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Saldo jaarrekening

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft expliciet voor hoe we het rekeningresultaat bepalen en presenteren. Primair bepalen wij het totaal saldo van baten en lasten. Dit resultaat is het saldo van de baten en lasten van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen. Vervolgens vinden er ten laste c.q. ten gunste van dit resultaat door het Algemeen Bestuur besloten toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Het saldo dat dan resteert, noemen wij het Gerealiseerd Resultaat. Waar wij in dit jaarverslag spreken over het rekeningresultaat bedoelen wij het Gerealiseerd Resultaat.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2018 begroot oorspronkelijk	2018 begrotings- wijziging	2018 begroot	2018 werkelijk	2018 verschil	V / N
Programma Milieu	7.078	-153	6.925	6.805	-120	V
Overhead	3.537	25	3.562	3.470	-92	V
Algemene dekkingsmiddelen en reserves	-10.615	-320	-10.935	-11.035	-100	V
Totaal saldo	-	-448	-448	-760	-312	V

Exploitatie (x € 1.000)	begroting 2018 oorspronkelijk		Begroting 2018 na wijziging		Werkelijkheid 2018		saldo
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	
<u>Programma Milieu:</u>							
Programma Milieu	7.078	-	9.924	-2.999	8.203	-1.398	6.805
<u>Overzichten:</u>							
Overhead	3.552	-15	3.587	-25	3.512	-42	3.470
Onvoorzien lasten	145	-	134	-	-	-	
Totaal	10.775	-15	13.645	-3.024	11.715	-1.440	10.275
Algemene dekkingsmiddelen	-	-10.544	-	-11.016	-	-11.035	-11.035
Totaal dekkingsmiddelen	-	-10.544	-	-11.016	-	-11.035	-11.035
Totaal saldo van baten en lasten	10.775	-10.559	13.645	-14.040	11.715	-12.475	-760
Mutaties algemene reserve							
Algemene reserve	-	-216	-	-53	-	-	-
Totaal mutaties reserve	-	-216	-	-53	-	-	-
Totaal saldo mutaties reserve	0	-216	0	-53	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.775	-10.775	13.645	-14.093	11.715	-12.475	-760

8.3 ANALYSE REKENINGRESULTAAT

Toelichting op baten en lasten

Omschrijving (bedragen * € 1.000)		Voordeel	Nadeel	Vershil
Programma Milieu				
1	Personele lasten		46	-46
2	Personeel van derden	129		129
3	Overige directe kosten	37		37
Totaal programma Milieu		166	46	120
Overhead				
4	Personele lasten		46	-46
5	Implementatiekosten P*Q	105		105
6	Overige organisatiekosten	33		33
Totaal Overhead		138	46	92
Algemene dekkingsmiddelen				
7	Bijdrage deelnemers	19		19
8	Onttrekking reserves		53	-53
9	Onvoorzien	134		134
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		153	53	100
Resultaat 2^e bestuursrapportage				
10	Resultaat 2e bestuursrapportage	448		448
Totaal		932	170	760

In de bovenstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen de ramingen en de werkelijkheid weergegeven.

Algemeen:

Het resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor inhuur direct personeel en lagere kosten voor Implementatiekosten P*Q. Dit is ook het beeld dat is weergegeven in de 2^e bestuursrapportage 2018. Daarnaast is de post onvoorzien niet ingezet. In 2019 wordt ingezet op volledige invulling van de formatie en snelle invulling inhuur van derden. Hiervoor is het wel noodzakelijk om begin 2019 inzicht te hebben in de extra wensen en middelen van onze deelnemers.

Specifiek:

Programma Milieu

1. Personele lasten (nadeel € 46.000)

Als gevolg van de overdracht van de BRZO taken van de RUD Zeeland naar de DCMR treden er in 2019 medewerkers in dienst van DCMR en gaan deze medewerkers uit dienst bij RUD Zeeland zijn de personeelslasten hoger. De uitdiensttreding leidt namelijk tot een uitbetaling van opgebouwde verlofsaldi aan deze medewerkers of tot een overdracht van verlofsaldi aan DCMR. De kosten van deze uitbetaling zijn als schuld opgenomen in de balans.

2. Personeel van derden (voordeel € 129.000)

In 2018 is voor het programma Milieu € 1,3 miljoen geraamd voor de uitgaven van personeel van derden. Hiervan is ruim € 1,1 miljoen (90%) gerealiseerd.

Het verschil (€ 129.000) is ontstaan doordat

- Een leverancier niet in staat was om de opdracht conform de kwaliteitseisen van onze organisatie te leveren (voordeel € 35.000).
- Een deel van toezicht BOA's (€ 30.000) ten behoeve van BRZO niet uitgevoerd is in 2018 maar in 2019 zal worden uitgevoerd.
- De beperkte regelcapaciteit van de afdelingen vergunningverlening en toezicht en handhaving. Het werven en begeleiden van inhuur vergt dusdanig veel tijd waardoor niet alle opdrachten uitgezet konden worden (voordeel € 64.000). In 2019 zal ingezet worden op volledige invulling van de formatie.

3. Overige directe kosten (Voordeel € 37.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt doordat:

- De milieuklachtenlijn in 2018 gezamenlijk met een andere omgevingsdiensten is aanbesteed. Dit levert ons een voordeel op van € 18.000 in 2018. De kosten zijn nu weer in lijn met de oorspronkelijke begroting van RUD Zeeland.
- Er in 2018 een beperkte afname is geweest van de GEO dienstverlening waardoor de kosten € 23.000 lager zijn dan geraamd. RUD Zeeland heeft de wens om de dienstverlening uit te breiden. In 2019 bekijken we opnieuw de mogelijkheden voor uitbreiding.
- Er in 2018 € 14.000 budget is geraamd voor het verbeteren van de informatiesystemen. De verbetering van informatiesystemen is meegenomen bij implementatie van P*Q.
- Het restant van 18.000 nadeel op overige directe kosten wordt veroorzaakt door diverse plussen en minnen.

Overhead

4. Personele lasten (Nadeel € 46.000)

In 2018 zijn naar aanleiding van stakeholdersonderzoek verbeterpunten voor RUD Zeeland benoemd. In het kader van deze verbeterpunten zijn de medewerkers getraind in Change into Excellent Performance (CiEP). De training is sneller uitgevoerd dan aanvankelijk gepland, waardoor het merendeel van de kosten ten laste van 2018 komen.

5. Implementatiekosten P*Q (Voordeel € 105.000)

RUD Zeeland stelde voor de invoering van P*Q een bijgesteld implementatieplan op waarmee het Algemeen Bestuur 11 december 2017 heeft ingestemd. Dit plan bevat een aantal aannames op het gebied van aanpassingen van systemen en inzet van capaciteit. RUD Zeeland heeft dit budget gelabeld en besteedt dit geld alleen aan uitgaven in het kader van implementatie P*Q. Door de beperkte aanpassingen van de systemen is er een voordeel ontstaan. Daarnaast is als gevolg van het uitstel voor volledige invoering van P*Q nog niet overgegaan tot de noodzakelijke uitbreiding van ondersteunend personeel.

6. Overige organisatiekosten (Voordeel € 33.000)

Voor 2018 is rekening gehouden met de aanpassing van de kantoorruimte, aanschaf van een systeem voor bestuurlijke besluiten en aanschaf van een website. Het voorstel van leverancier voor de aanpassingen in de kantoorruimte leidde tot nu toe nog niet tot het gewenste resultaat en dus nog niet tot extra kosten (voordeel € 30.000). Het systeem voor bestuurlijke besluitvorming wordt niet aangeschaft, maar wordt afgenomen via een abonnementsvorm (voordeel € 15.000). De structurele kosten voor de website zijn lager dan geraamd en passen binnen de PIOFACH afspraken met Terneuzen waardoor we geen extra kosten maken voor de Website (voordeel € 15.000). Vanaf 2019 zullen alle BRZO taken en dus ook personeel overgaan naar DCMR. De begeleiding door HRM is specialistisch en vergt dusdanig veel inzet dat dit niet in de PIOFACH taken valt. Vanaf november begeleidt een externe HRM-specialist de voorbereiding van de uitstroom van personeel naar DCMR. Deze kosten zijn niet geraamd maar worden door de provincie Zeeland vergoed. In 2018 is ook rekening gehouden met de kosten voor de reorganisatie BRZO (€ 35.000). De kosten bestaan uit noodzakelijke externe adviezen. Verder zijn er ook hier posten met kleinere plussen en minnen waardoor het totale voordeel voor overige organisatiekosten uitkomt op € 33.000.

Algemene dekkingsmiddelen

7. Bijdrage deelnemers (Voordeel € 19.000)

Het voordeel is ontstaan door de afname van de strippenkaart uren per saldo € 19.000 hoger is dan geraamd in de 2^e bestuursrapportage.

8. Onttrekking reserves (Nadeel € 53.000)

Doordat er is sprake van een overschrijding van het budget Implementatiekosten P*Q vindt er geen onttrekking plaats uit de reserve Implementatiekosten P*Q.

9. Onvoorzien (Voordeel € 134.000)

De post onvoorzien is niet ingezet.

Resultaat 2^e bestuursrapportage

10. Resultaat 2e bestuursrapportage (Voordeel € 448.000)

Bij de 2^e bestuursrapportage 2018 is een positief resultaat gepresenteerd van € 448.000.

8.4 WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen" zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt.

Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen RUD Zeeland openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2018: € 189.000 op jaarbasis). Dit is bij RUD Zeeland niet aan de orde.

Bij RUD Zeeland is de directeur in de zin van de WNT een topfunctionaris. De beloning van de directeur valt ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum. Ook de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van RUD Zeeland behoren tot topfunctionarissen, ook al is de vergoeding nihil. In onderstaande tabel zijn de topfunctionarissen van RUD Zeeland volgens de WNT richtlijnen weergegeven. De directeur heeft in 2018 een fulltime (36 uur) dienstverband. Naast een dienstverband bij RUD Zeeland is de directeur bestuurslid Meldpunt Afvalstoffen (onbezoldigd).

bedragen x € 1		Anton van Leeuwen
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		123.019
Beloningen betaalbaar op termijn		18.359
<i>Subtotaal</i>		<i>141.379</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Totale bezoldiging		141.379
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.
Gegevens 2017		
Functiegegevens		Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017		01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		120.619
Beloningen betaalbaar op termijn		17.036
<i>Subtotaal</i>		<i>137.655</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		181.000
Totale bezoldiging		137.655

Functie	Naam	Beloning	Vaste onkosten- vergoeding	Voorzieningen		Totaal 2018	Totaal 2017
				Variabele onkosten- vergoeding	ten behoeve van beloning op termijn		
DB-lid / AB-lid	De heer B. van Assche	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer E. Damen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	Mevrouw D. van Damme-Fassaert	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer G. Depauw	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer C. Dekker	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer C. van Dis	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	Mevrouw J. Elliott	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer F.J.A. Hommel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid / AB-lid	De heer F.O. van Hulle	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer H. Klitise	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid / AB-lid	De heer A.G. van der Maas	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer J. Melse	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	Mevrouw C. Miermans	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	Mevrouw M. Mulder	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer P.P.M. Ploegaert	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid / AB-lid	De heer G.C.G.M Rabelink	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer R.J. Reijnierse	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid / AB-lid	De heer B.J. de Reu	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid / AB-lid	De heer H.L.C. de Smet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
DB-lid / AB-lid	Mevrouw A. Smit	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer J.Y.W. Steketee	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer L.J. Verhulst	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer I. Vogelaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer D. Verburg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AB-lid	De heer A.P. Witkam	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

8.5 TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Hiernavolgend zijn per programma naast de primitieve begrotingscijfers en de begrotingscijfers na wijziging de werkelijke baten en lasten, evenals het saldo daarvan weergegeven.

Totaal overzicht

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2018 begroot oorspronkelijk	2018 begrotings- wijziging	2018 begroot	2018 werkelijk	2018 verschil	V / N
Programma Milieu	7.078	-153	6.925	6.805	-120	V
Overhead	3.537	25	3.562	3.470	-92	V
Algemene dekkingsmiddelen en reserves	-10.615	-320	-10.935	-11.035	-100	V
Totaal saldo	-	-448	-448	-760	-312	V

Programma Milieu

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2018 begroot primitief	2018 begrotings- wijziging	2018 begroot	2018 werkelijk	2018 verschil	V / N
Lasten						
Programma Milieu						
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	3.492	-182	3.310	3.367	-57	N
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	3.586	248	3.834	3.645	189	V
Materiele budgetten programmalijnen	-	2.780	2.780	1.190	1.590	V
Totaal lasten	7.078	2.846	9.924	8.202	1.722	V
Baten						
Programma Milieu						
Programmalijn Milieu - Vergunningverlening	-	-204	-204	-172	-32	N
Programmalijn Milieu - Toezicht en Handhaving	-	-52	-52	-58	6	V
Materiele budgetten programmalijnen	-	-2.744	-2.744	-1.169	-1.575	N
Totaal baten	-	-2.999	-2.999	-1.398	-1.601	N
Totaal saldo	7.078	-154	6.924	6.804	120	V

De programma's Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving en vallen uiteen in 2 delen t.w.:

- Kosten voor het programma
- Materiële budgetten vergunningverlening

De kosten voor **programma's Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving** hebben voornamelijk betrekking op de kosten van inzet personeel.

De **materiële budgetten** zijn budgetten die beschikbaar zijn gesteld door de provincie Zeeland ten behoeve van specifieke provinciale taken zoals: aanpak bodemverontreiniging, bodemsaneringen, nazorg stortplaatsen, externe veiligheid, luchtmetingen, controle metingen indirecte lozingen, controle onderzoeken bij bodemsanering, geluidmetingen en de BSBm. Daarnaast zijn er ook materiële budgetten beschikbaar gesteld door het Waterschap Scheldestromen ten behoeve van bemonstering van afvalwater analyses. Naast bovenstaande inzet heeft de provincie ingestemd om een deel van de VTH taken ten laste van het materieel te brengen. De materiële budgetten worden op basis van werkelijke lasten verrekend. Voor de provincie wordt tevens een afzonderlijke rapportage over besteding materieel budget opgesteld.

Overhead

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2018 begroot oorspronkelijk	2018 begrotings- wijziging	2018 begroot	2018 werkelijk	2018 verschil	V / N
Lasten						
Overhead	3.552	35	3.587	3.512	75	V
Totaal lasten	3.552	35	3.587	3.512	75	V
Baten						
Overhead	-15	-10	-25	-42	17	V
Totaal baten	-15	-10	-25	-42	17	V
Totaal saldo	3.537	25	3.562	3.471	92	V

De kosten voor **overhead** bestaat uit alle overige kosten zoals de kosten voor PIOFACH, opleiding en de kosten voor de staf.

Algemene dekkingsmiddelen en reserves

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2018 begroot oorspronkelijk	2018 begrotings- wijziging	2018 begroot	2018 werkelijk	2018 verschil	V / N
Lasten						
Algemene dekkingsmiddelen (resultaat 2e bestuursrapportage)	-	448	448	-	-448	V
Toevoegingen algemene reserves	-	-	-	-	-	
Onvoorziane lasten	145	-11	134	-	-134	V
Totaal lasten	145	437	582	-	-582	V
Baten						
Algemene dekkingsmiddelen	-10.544	-472	-11.016	-11.035	-19	V
Onttrekkingen algemene reserves	-216	163	-53	-	53	N
Onvoorziane lasten	-	-	-	-	-	
Totaal baten	-10.760	-309	-11.069	-11.035	34	N
Saldo						
Algemene dekkingsmiddelen	10.544	920	11.464	11.035	-467	V
Algemene reserve	216	-163	53	-	53	N
Onvoorziane lasten	145	-11	134	-	-134	V
Totaal saldo	10.760	757	11.517	11.035	-548	V

Voor een toelichting op het programma, overhead en algemene dekkingsmiddelen en reserves wordt verwezen naar het onderdeel "Analyse rekeningresultaat" op bladzijde 41.

8.6 OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Korte omschrijving

Volgens artikel 28 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten bevat de toelichting op de programmarekening een overzicht van de incidentele baten en lasten. Uit dit overzicht blijkt in hoeverre incidentele factoren van invloed zijn geweest op het resultaat van de jaarrekening.

Het is van belang inzicht te hebben in de incidentele baten en lasten om daarnaast te kunnen beoordelen of er sprake is van een duurzaam financieel evenwicht, waarbij de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten.

Incidentele lasten (bedragen * € 1.000)		Incidentele baten (bedragen * € 1.000)	
Inhuur staf	154	Energie	28
Implementatie P*Q (incl. kosten inpassing formatie)	287	Implementatiekosten P*Q	392
Totaal	473	Totaal	420

9 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "De basis voor ons oordeel met beperking", een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018, uitgezonderd de mogelijke effecten van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "De basis voor ons oordeel met beperking", in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2014.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018.
- Het overzicht van baten en lasten over 2018.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

De verantwoording met betrekking tot de opbrengst strippenkaart tot een bedrag ad € 1.410.780 zijn gebaseerd op een urenregistratie. Wij hebben geen voldoende en geschikte controle-informatie kunnen verkrijgen omtrent de volledigheid van de geregistreerde uren strippenkaart en daarmee de verantwoorde opbrengsten strippenkaart omdat de huidige administratieve organisatie en interne beheersing is ingericht op het vaststellen van de juistheid van de verantwoorde uren strippenkaart en niet op de volledigheid van deze uren.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2014 en het Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel met beperking.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 115.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO en het controleprotocol.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 217 lid 3 sub d Provinciewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Provinciewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 18 april 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: W.A. de Leeuw MGA RA
Partner

10 BIJLAGEN JAARREKENING 2018

10.1 INFORMATIE PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN DEELNEMERS

Op te nemen informatie in paragraaf verbonden partijen deelnemers

Naam en vestigingsplaats	: RUD Zeeland te Terneuzen
Juridische grondslag	
Rechtsvorm	: Gemeenschappelijke Regeling
Datum ingang	: 1 januari 2014
Uittreding	: Art 53 van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland
Ontwikkelingen	: Invoering P*Q
Deelnemers	: Alle gemeenten in Zeeland : provincie Zeeland : Waterschap Scheldestromen
Bestuurlijk belang	
Voorzitter AB en DB	: A. van de Maas (Noord Beveland)
Samenstelling DB	: Vertegenwoordiger gemeente Terneuzen : Vertegenwoordiger gemeente Schouwen-Duiveland : Vertegenwoordiger Provincie Zeeland : Vertegenwoordiger Waterschap Scheldestromen
Samenstelling AB	: Vertegenwoordigers alle gemeenten in Zeeland : Vertegenwoordiger Provincie Zeeland : Vertegenwoordiger Waterschap Scheldestromen

Deelnemersbijdrage P*Q 2018

Deelnemer	Planning				Werkelijk			Totaal werkelijke bijdrage	Te betalen (+) of te ontvangen (-)
	Vaste bijdrage	Strippenkaart	iPxQ	Totale bijdrage 2018	Vaste bijdrage	Strippenkaart	iPxQ		
Borsele	€ 466.900	€ 84.500	€ 22.200	€ 573.600	€ 466.900	€ 91.840	€ 22.200	€ 580.940	€ 7.340
Goes	€ 440.100	€ 108.400	€ 19.700	€ 568.200	€ 440.100	€ 79.314	€ 19.700	€ 539.114	€ -29.086
Hulst	€ 455.000	€ 47.300	€ 19.500	€ 521.800	€ 455.000	€ 34.380	€ 19.500	€ 508.880	€ -12.920
Kapelle	€ 184.000	€ 44.100	€ 8.500	€ 236.600	€ 184.000	€ 12.341	€ 8.500	€ 204.841	€ -31.759
Middelburg	€ 117.200	€ 47.100	€ 5.500	€ 169.800	€ 117.200	€ 40.746	€ 5.500	€ 163.446	€ -6.354
Noord-Beveland	€ 191.100	€ 77.500	€ 11.000	€ 279.600	€ 191.100	€ 34.831	€ 11.000	€ 236.931	€ -42.669
Reimerswaal	€ 378.700	€ 75.100	€ 17.000	€ 470.800	€ 378.700	€ 34.878	€ 17.000	€ 430.578	€ -40.222
Schouwen-Duiveland	€ 274.600	€ 46.600	€ 12.300	€ 333.500	€ 274.600	€ 12.063	€ 12.300	€ 298.963	€ -34.537
Sluis	€ 611.700	€ 45.500	€ 25.000	€ 682.200	€ 611.700	€ 68.760	€ 25.000	€ 705.460	€ 23.260
Terneuzen	€ 793.500	€ 96.300	€ 34.200	€ 924.000	€ 793.500	€ 115.065	€ 34.200	€ 942.765	€ 18.765
Tholen	€ 247.900	€ 32.100	€ 11.300	€ 291.300	€ 247.900	€ 23.945	€ 11.300	€ 283.145	€ -8.155
Veere	€ 144.900	€ 35.000	€ 7.000	€ 186.900	€ 144.900	€ 18.432	€ 7.000	€ 170.332	€ -16.568
Vlissingen	€ 155.600	€ 54.900	€ 7.600	€ 218.100	€ 155.600	€ 51.926	€ 7.600	€ 215.126	€ -2.974
Provincie Zeeland	€ 4.669.600	€ 895.700	€ 188.200	€ 5.753.500	€ 4.669.600	€ 792.257	€ 188.200	€ 5.650.057	€ -103.443
Waterschap Scheldestromen*	€ 105.289		€ 3.802	€ 109.091	€ 105.289		€ 3.802	€ 109.091	€ 0
Totaal	€ 9.236.089	€ 1.690.100	€ 392.802	€ 11.318.991	€ 9.236.089	€ 1.410.780	€ 392.802	€ 11.039.671	€ -279.320

*inclusief BTW compensatie

Reserves RUD 31 december 2018

Algemene reserve	€ 581.573
Bestemmingsreserves	€ 216.651
Resultaat 2018	€ 760.284

10.2 LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	3.512	42	3.471
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
7.4 Milieubeheer	8.202	12.433	-4.231
Saldo	11.714	12.475	-760

10.3 AFKORTINGENLIJST

Afkorting	Omschrijving
AB	Algemeen Bestuur
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
Bbk	Besluit bodemkwaliteit
BBV	Besluit Begroten en Verantwoorden
BOA	Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar
BOR	Besluit Omgevingsrecht
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen.
BRZO OD	BRZO Omgevingsdienst
BSBm	Bestuurlijke StrafBeschikking milieu
Btw	Belasting over de toegevoegde waarde
BUS	Besluit Uniforme Saneringen
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
DB	Dagelijks Bestuur
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EV	Externe Veiligheid
FG	Functionaris Gegevensbescherming
FIDO	Financiering decentrale overheden
Fte	fulltime-equivalent
GEO	Geografisch
HRM	Human Resource Management
ICT	Informatie - en CommunicatieTechnologie
IKB	Individueel Keuze Budget
MT	Management
P*Q	een verrekensystematiek op basis van prijs (P) en hoeveelheid (Q)
PDCA	Plan-Do-Check-Act
PIOFACH	Personeel – Inkoop – Organisatie – Financiën – Automatisering – Communicatie - Huisvesting
PvA	Plan van Aanpak
QRA	Quantitative Risk Assessment
RBML	Wet Regelgeving Burgerluchthavens en Militaire Luchthavens
RIE	Risico-inventarisatie & -evaluatie
RUD	Regionale uitvoeringsdienst
SLA	Service Level Agreement
SMO	Sociaal Medisch Overleg
T&H	Toezicht en handhaving
TAH	Team Accounthouder
TUG	Tijdelijke en Uitzonderlijk Gebruik
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VR	Veiligheidsrapport (artikel 10 BRZO)
VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VZG	Vereniging van Zeeuwse Gemeenten
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
wbb	Wet bodembescherming
WKR	Werkkostenregeling
WNT	Wet normering topinkomens
WOB	Wet openbaarheid bestuur